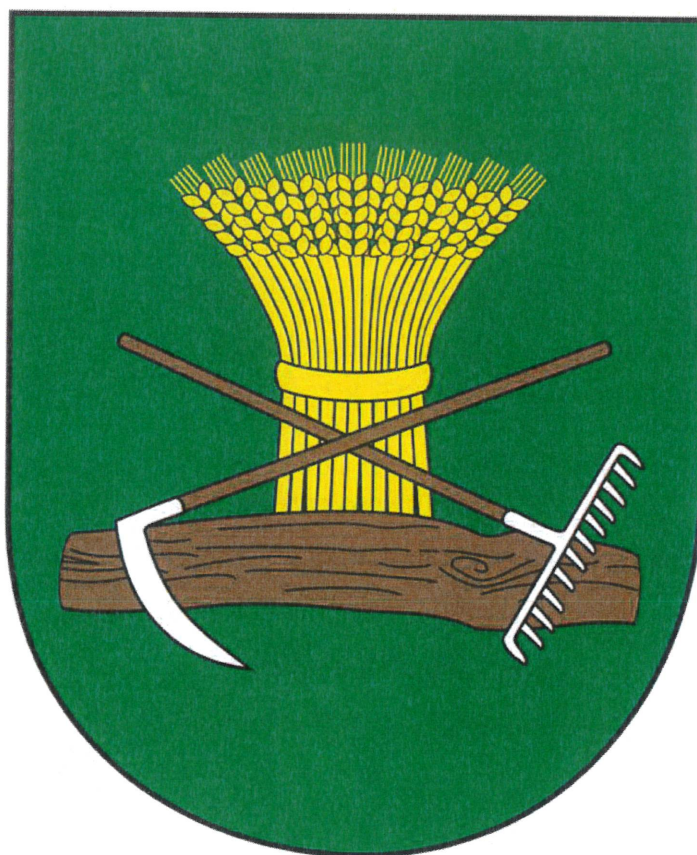


Raport z wykonania
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Kłodawa do roku 2028
z perspektywą do roku 2028
za lata 2023-2024



Grudzień, 2025 r.

Raport z wykonania
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Kłodawa do roku 2028
z perspektywą do roku 2028
za lata 2023-2024

Zamawiający:

Gmina Kłodawa
z siedzibą:
Urząd Gminy Kłodawa
ul. Gorzowska 40
66-415 Kłodawa

Wykonawca:

Opracowania Środowiskowe Andrzej Karkowski
Osiedle Czecha 127/30
61-298 Poznań
www.opracowaniasrodowiskowe.pl

Spis treści

1. INFORMACJE OGÓLNE	4
1.1. POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA.....	4
1.2. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA.....	4
1.3. METODA OPRACOWYWANIA.....	5
1.4. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU, DLA KTÓREGO SPORZĄDZANY JEST RAPORT	6
2. OCENA STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2023-2024.....	7
2.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	7
2.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM	14
2.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE.....	19
2.4. GOSPODAROWANIE WODAMI	21
2.4.1.WODY POWIERZCHNIOWE.....	21
2.4.2.WODY PODZIEMNE.....	28
2.4.3. ZAGROŻENIE SUSZĄ I ZAGROŻENIE POWODZIĄ.....	30
2.5. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA.....	32
2.6. ZASOBY GEOLOGICZNE	33
2.7. GLEBY	35
2.8. GOSPODARKA ODPADAMI.....	37
2.9. ZASOBY PRZYRODNICZE.....	44
2.10. POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE	46
3. WYKAZ INWESTYCJI ZREALIZOWANYCH W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM.....	48
4. ANALIZA WYDATKÓW GMINY KŁODAWA W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA NA TLE OGÓŁU WYDATKÓW	55
5. SPÓJNOŚĆ Z PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA POWIATOWEGO	55
6. BARIERY REALIZACJI ZADAŃ	56
7. ANALIZA WSKAŹNIKOWA REALIZACJI ZADAŃ	57
8. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z PRZEPROWADZONYCH ANALIZ	61
9. PODSUMOWANIE	63
10. KONTYNUACJA MONITORINGU	65
SPIS TABEL.....	67
SPIS RYCIN	67

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA

Powszechne zainteresowanie problematyką ochrony środowiska, w każdej dziedzinie życia człowieka wymaga opracowywania dokumentów, które zbierają informacje o stanie środowiska oraz wyznaczają cele ekologiczne, które prowadzą w konsekwencji do zrównoważonego rozwoju obszaru.

Wynikiem procesu planowania są programy, zawierające wizję rozwoju systemu zarządzania ochroną środowiska, określające propozycje i warunki rozwiązań. Takim właśnie jest „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kłodawa do roku 2028 z perspektywą do roku 2028”¹ podlegający raportowaniu.

Podstawę prawną opracowania niniejszego raportu stanowi art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Przepis wskazuje, że organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport z realizacji programu ochrony środowiska. Wójt Gminy Kłodawa został zobowiązany do sporządzenia raportu i przedstawienia go Radzie Gminy Kłodawa. Po przedstawieniu raportu Radzie Gminy, raport zostanie przekazany do organu wykonawczego powiatu. Nie jest wymagana żadna opinia czy uzgodnienie.

Ważna jest również **potrzeba praktyczna** opracowania raportu. Dokument opracowano po to, aby prowadzić ciągłą aktualizację zamierzonych działań, dostosowywać je do aktualnej sytuacji i mierzyć ich stopień wykonania. Przeprowadzanie analiz czasowych pozwala określić obszary, które faktycznie się rozwijają, a nad którymi trzeba nadal pracować.

Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska Gminy Kłodawa opisanym w raportowanym programie powinno dać odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu udało się zrealizować przyjęte założenia i zaplanowane przedsięwzięcia.

Zadaniem raportu jest więc ocena zakresu i stopnia wykonanych zadań, które przewidziano do realizacji w raportowanym programie. Zgodnie z dostępnymi danymi oceniono stan i jakość poszczególnych komponentów środowiska.

Niniejsze **opracowanie stanowi realizację ustawowego obowiązku za lata 2023-2024.**

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko opracowany raport podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Kłodawa.

1.2. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kłodawa do roku 2028 z perspektywą do roku 2028” przyjętego jako załącznik do Uchwały nr XLIV/370/2022 Rady Gminy Kłodawa z dnia 5 października 2022 r.

¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kłodawa do roku 2024 z perspektywą do roku 2028 został zamieszczony na stronie https://Kłodawa.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2022_10/BIPF5EB5F05EA9D99Z/XLIV_370.pdf

Raport stanowi podsumowanie stopnia realizacji przedsięwzięć przyjętych w Programie. Dotyczy to wszystkich zadań zapisanych w Programie: tych realizowanych bezpośrednio przez samorząd gminny, jak i wszystkie inne podmioty działające w zakresie ochrony środowiska na jego terenie.

W raporcie z realizacji programu ochrony środowiska **przeanalizowano stan następujących komponentów środowiska** (w Programie nazywa się je obszarami interwencji):

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- ochrona przed hałasem,
- ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno– ściekowa,
- gospodarowanie zasobami geologicznymi,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami,
- edukacja ekologiczna.

Niniejszy raport nawiązuje do wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 r. (z późniejszymi zmianami). Raport wykonano w ten sposób, aby prezentowane dane mogły stanowić podstawę do opracowania nowego programu ochrony środowiska dzięki rzeczowej i merytorycznej ocenie stanu środowiska przyrodniczego oraz infrastruktury komunalnej związanej z ochroną środowiska.

1.3. METODA OPRACOWYWANIA

Zakres niezbędnych informacji jakie powinien zawierać raport wynika z treści przyjętego Programu. W niniejszym raporcie przedstawiono postępy w realizacji zadań zapisanych w Programie. Wykorzystano metodę opracowania polegającą na przeanalizowaniu i przetworzeniu pozyskanych danych oraz ich przejrzystej i zrozumiałej prezentacji.

Podstawowe dane źródłowe do wykonania raportu stanowią:

- sprawozdania z realizacji budżetu Gminy Kłodawa za lata 2023-2024,
- informacje pozyskane z Urzędu Gminy Kłodawa,
- informacje zebrane od innych instytucji i podmiotów zaangażowanych w ochronę środowiska, w tym zarządców sieci wodno-kanalizacyjnej czy komunikacyjnej,
- dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze dotyczące monitoringu środowiska,
- informacje prezentowane przez Główny Urząd Statystyczny – będące źródłem danych w zakresie analizy wskaźnikowej,
- informacje z innych źródeł pozyskane we własnym zakresie.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec roku 2024 **liczba ludności** zamieszkująca Gminę Kłodawa wynosiła 9 451 osób w tym 4 756 kobiet. Należy jednak zauważyć, że liczba ludności może różnić się w zależności od źródła. W 2024 r. liczba mieszkańców zameldowanych wyniosła 8 979 osób natomiast systemem gospodarki odpadami objęte było 8 018 mieszkańców. Różnica może wynikać m.in. z faktu, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem gminy. Prowadzone są działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzania ich ze stanem faktycznym. W ujęciu wieloletnim obserwowany jest przyrost liczby ludności.

Ponadto warto zauważyć, że gęstość zaludnienia Gminy Kłodawa wg GUS (2024 r.) jest niewysoka i 40,3 osób/km², co jest wartością niższą niż średnia gęstość zaludnienia dla powiatu gorzowskiego (61,0 osób/km²) i jednocześnie niższą niż średnia wartość dla województwa lubuskiego (69,3 osób/km²) i kraju (119,4 osób/km²).

W ujęciu ekonomicznych grup wieku obserwowany jest proces zwiększania się udziału osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety od 60 lat i mężczyźni od 65 lat włącznie), a zmniejszania udziału osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym.

Warunkiem sprzyjającym rozwojowi analizowanej jednostki jest połączenie komunikacyjne, związane z przebiegiem drogi ekspresowej S3, drogi krajowej nr 22 oraz drogi wojewódzkiej nr 151 stanowiących osie komunikacyjne opisywanego obszaru.

Biorąc pod uwagę dane Głównego Urzędu Statystycznego dotyczące zarejestrowanych **podmiotów gospodarczych** (stan na 31.12.2024 r.) na terenie opisywanego terenu działa 1 701 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 12 w sektorze publicznym. Dominują małe podmioty gospodarcze sektora prywatnego, zatrudniające nie więcej niż 9 osób, których na koniec 2024 r. było 1 668. Na terenie Gminy Kłodawa brak jest dużych zakładów przemysłowych powodujących zanieczyszczanie środowiska naturalnego.

Wśród **walorów krajobrazowo-turystycznych** można wyróżnić liczne formy ochrony przyrody, krajobraz leśny i rolniczy, w niewielkim stopniu przekształcony przez działalność człowieka (brak dużych zakładów, skażenia środowiska itp.).

2. OCENA STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2023-2024

2.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

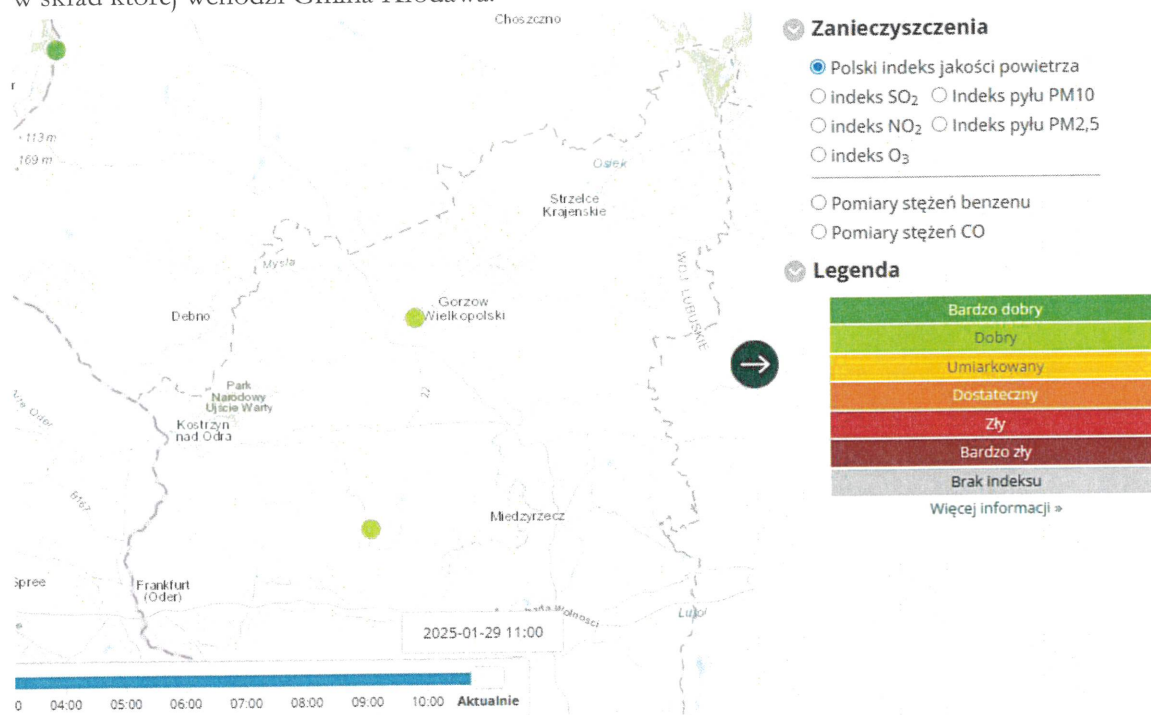
Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych **strefami**, obejmujących obszar całego kraju. Strefy, w których dokonuje się oceny jakości powietrza oraz ich nazwy, kody i obszary określił załącznik do Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2025, poz. 647, ze zm.).

Według tego podziału w województwie lubuskim wydzielono 3 strefy: miasto Gorzów Wielkopolski, miasto Zielona Góra i strefę lubuską. Gmina Kłodawa należy do strefy lubuskiej.

W odniesieniu do pomiarów jakości powietrza, których wyniki opisano, należy wyjaśnić, że pomiary realizowane są w sieci krajowej (ustandaryzowanej) oraz dzięki czujnikowi lokalnemu.

Sieć krajowa oparta jest o pomiary prowadzone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze. Dane pozyskiwane

z mierników GIOŚ są widoczne w trybie online na portalach i w aplikacji GIOŚ „Jakość powietrza w Polsce”. Jednak bezpośrednio na terenie Gminy Kłodawa nie ma stacji pomiarowej jakości powietrza GIOŚ / WIOŚ (jest lokalny czujnik). Przeanalizowano dane dla całej strefy lubuskiej, w skład której wchodzi Gmina Kłodawa.

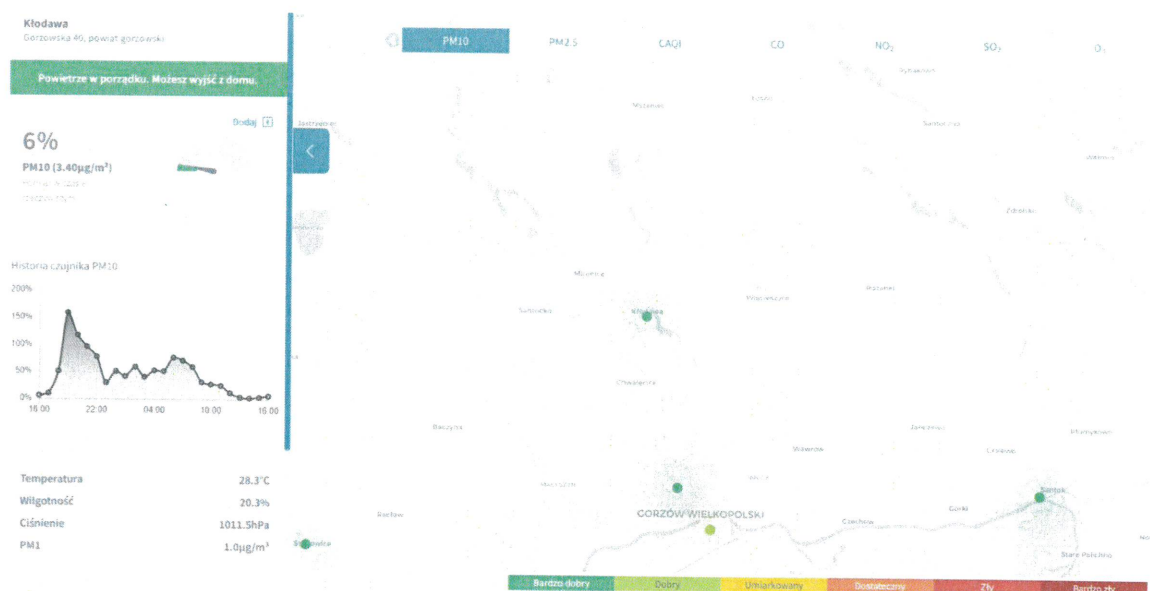


Ryc. 2. Strona internetowa oraz aplikacja Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska - źródła informacji o jakości powietrza

Źródło: <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current>

Gmina włączyła się w ogólnopolską kampanię mającą na celu informowanie społeczeństwa o zagrożeniach wynikających z zanieczyszczenia powietrza. Na terenie Gminy Kłodawa funkcjonuje **czujnik pomiaru jakości powietrza** zlokalizowany na budynku Urzędu Gminy, (Kłodawa, Gorzowska 40). Czujnik dokonuje pomiarów w zakresie pyłów zawieszonych PM 1, PM 2,5 i PM 10, temperatury wilgotności oraz ciśnienia atmosferycznego.

Bieżące pomiary i wyniki można śledzić za pośrednictwem strony internetowej <https://panel.syngeos.pl/sensor/pm10?device=389>.



Ryc. 3. Fragment strony internetowej informującej o aktualnej jakości powietrza na terenie Gminy Kłodawa

Źródło: <https://panel.syngeos.pl/sensor/pm10?device=389>

Należy zauważyć, że lokalny czujnik pełni przede wszystkim funkcję edukacyjną. Na podstawie jego wyników nie można ogłaszać alertów, czy wprowadzać ograniczeń. Jednak monitoring jakości powietrza oraz informowanie społeczeństwa o poziomie jego zanieczyszczenia, w połączeniu z edukacją ekologiczną to podstawowe działania mające na celu zabezpieczenie przed skutkami smogu. Wiedząc, jaki jest aktualny i prognozowany na najbliższy czas stan jakości powietrza mieszkańcy mogą świadomie podejmować decyzje dotyczące różnego rodzaju aktywności na wolnym powietrzu, takich jak pójście na spacer czy bieganie.

Wynikiem oceny **dla wszystkich substancji podlegających ocenie** (dla kryteriów: poziom dopuszczalny i poziom docelowy) jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas:

- ✓ **klasa A** - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych,
- ✓ **klasa C** - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny albo przekraczają poziomy docelowy.

W przypadku **poziomu celu długoterminowego dla ozonu** przyjęto następujące oznaczenie klas:

- ✓ **klasa D1** - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- ✓ **klasa D2** - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy przekraczają poziom celu długoterminowego.

Dla **pyłu zawieszonego PM2,5 i kryterium** – poziom dopuszczalny dla fazy II zostały określone następujące klasy:

- ✓ **klasa A1** - oznacza brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- ✓ **klasa C1** – oznacza przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla fazy II.

W tabeli przedstawiono klasy jakości powietrza dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie lubuskiej w latach 2022-2024, tj. okres sprawozdawczy oraz rok 2022 dla porównania. Przeanalizowano **dane dla całej strefy lubuskiej**, w skład której wchodzi Gmina Kłodawa.

Dane zaprezentowano w ujęciu poszczególnych lat biorąc pod uwagę **kryterium ochrony zdrowia**. Jakość powietrza w strefie lubuskiej w badanym okresie **poprawiła się**. W latach 2023-2024 nie wystąpiły przekroczenia dopuszczalnych norm notowane w latach poprzednich w zakresie benzo(a)pirenu.

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Zanieczyszczenie	Klasa		
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
SO ₂ (dwutlenek siarki)	A	A	A
NO ₂ (dwutlenek azotu)	A	A	A
CO (tlenek węgla)	A	A	A
C ₆ H ₆ (benzen)	A	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony)	A/A1	A/A1	A/A1
PM 10 (pył zawieszony)	A	A	A
B(a)P (benzo(a)piren)	C	A	A
As (arsen)	A	A	A
Cd (kadm)	A	A	A
Ni (nikiel)	A	A	A
Pb (ołów)	A	A	A
O ₃ dc (ozon – poziom docelowy)	A	A	A
O ₃ dt (ozon – poziom długoterminowy)	D2	D2	D2

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

W kolejnej tabeli przedstawiono wyniki oceny dla **kryterium ochrony roślin**. W latach 2022-2024 nie odnotowano zmian w klasyfikacji.

Tabela 2. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Strefa	Rok	Klasyfikacja według rodzajów zanieczyszczeń			
		O3 (dc)	O3 (dt)	NO2	SO2
Strefa lubuska	2022	A	D2	A	A
	2023	A	D2	A	A
	2024	A	D2	A	A

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, objaśnienia oznaczeń literowych takie same jak w poprzedniej tabeli

Dodatkowo należy wyjaśnić, że zaliczenie całej strefy lubuskiej do **klasy C** lub **D2** nie oznacza, że przekroczenie wystąpiło bezpośrednio w Gminie Kłodawa. Przyczyna może być poza

gminą, w obrębie strefy. Stąd należy wyjaśnić, że Gmina Kłodawa w latach 2022-2024 **znajdowała się w obszarze przekroczeń** biorąc pod uwagę:

cel ochrony: ochrona zdrowia:

- B(a)P ze względu na poziom docelowy – w roku 2022,
- O₃ - ze względu na liczbę dni z przekroczeniem poziomu 8h (poziom celu długoterminowego) w całym analizowanym okresie czyli w latach 2022-2024;

cel ochrony: ochrona roślin:

- O₃ - ze względu na wartość AOT40 (poziom celu długoterminowego) w całym analizowanym okresie czyli w latach 2022-2024.

W zakresie B(a)P tj. (benzo(a)pirenu) Gmina Kłodawa nie znalazła się bezpośrednio w obszarach przekroczeń, jednak z uwagi na modelowanie matematyczne i wystąpienie przekroczeń na innych terenach wchodzących w skład strefy lubuskiej, została zaliczona do klas określonych w tabelach.

Od 2023 r. GIOŚ podaje wyniki stężeń zanieczyszczeń stwierdzone bezpośrednio na terenie Gminy (na podstawie wyników modelowania matematycznego):

1. **PM₁₀** średnia roczna (norma średniego rocznego stężenia wynosi 20 µg/m³):
 - minimum wyniosło 13,8 µg/m³ w 2023 r. oraz 14,3 µg/m³ w 2024 r.;
 - maksimum wyniosło 22,0 µg/m³ w 2023 r. oraz 22,2 µg/m³ w 2024 r.;
 - średnia wyniosła 16,0 µg/m³ w 2023 r. oraz 17,1 µg/m³ w 2024 r.
2. **PM_{2,5}** średnia roczna (norma średniego rocznego stężenia wynosi 10 µg/m³):
 - minimum wyniosło 8,6 µg/m³ w 2023 r. oraz 8,0 µg/m³ w 2024 r.;
 - maksimum wyniosło 15,1 µg/m³ w 2023 r. oraz 14,0 µg/m³ w 2024 r.;
 - średnia wyniosła 10,4 µg/m³ w 2023 r. oraz 10,3 µg/m³ w 2024 r.
3. **Benzo(a)piren** średnia roczna (norma średniego rocznego stężenia wynosi 1 ng/m³):
 - minimum wyniosło 0,1 ng/m³ w 2023 r. oraz 0,24 ng/m³ w 2024 r.;
 - maksimum wyniosło 0,7 ng/m³ w 2023 r. oraz 0,59 ng/m³ w 2024 r.;
 - średnia wyniosła 0,22 ng/m³ w 2023 r. oraz 0,31 ng/m³ w 2024 r.

W okresie sprawozdawczym realizowana była Uchwała Nr XLI/356/2022 Rady Gminy Kłodawa z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia „**Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kłodawa z perspektywą do 2025 r.**”²

Dokument został opracowany w celu ustalenia potrzeb i problemów występujących na opisywanym terenie w zakresie gospodarki niskoemisyjnej oraz wyznaczenie kierunków działań, które mają przyczynić się do: redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii, a także redukcji zużycia energii finalnej, poprzez podniesienie efektywności energetycznej. Celem realizowanych zadań jest również zapewnienie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, wynikających z działań zmniejszających emisję.

W Urzędzie Gminy Kłodawa funkcjonuje Gminny Punkt Konsultacyjny **Programu Czyste Powietrze**. Obsługiwany jest przez pracowników w godzinach pracy Urzędu. W ramach

² Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kłodawa z perspektywą do 2025 r. została zamieszczona na stronie

https://Kłodawa.biuletyn.net/fls/bip_pliki/2022_07/BIPF5E38655CAC30AZ/XLI_356.pdf

działalności punktu mieszkańcom przekazywane są informacje o zasadach udziału w programie, możliwościach dofinansowania wymiany źródła ciepła, czy termomodernizacji budynków mieszkalnych, organizowane są spotkania dla mieszkańców, rozdawane są materiały promocyjno-informacyjne czy konsultacje indywidualne na miejscu lub w terenie.

Wyniki za lata 2023-2024 funkcjonującego w Urzędzie Gminy Kłodawa Punktu Programu Priorytetowego Czyste Powietrze są następujące:

- 2023 r.: liczba złożonych wniosków – 57, liczba zawartych umów na dofinansowanie – 60, liczba zrealizowanych przedsięwzięć – 35, wypłacona kwota dotacji – 1 324 924,05 zł,
- 2024 r.: liczba złożonych wniosków – 95, liczba zawartych umów na dofinansowanie – 75, liczba zrealizowanych przedsięwzięć – 34, wypłacona kwota dotacji – 2 375 510,4 zł.

Istotnym elementem działań służących poprawie jakości powietrza jest **Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB)**. Jej celem było stworzenie kompletnej bazy danych, na podstawie której można realizować ustawowe działania m.in. w zakresie termomodernizacji budynków i wymiany źródeł ogrzewania. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków określiła, że każdy właściciel lub zarządca budynku składa do CEEB deklarację dotyczącą źródeł ciepła i spalania paliw. Osoby, które nie mają możliwości złożenia deklaracji w formie elektronicznej, mogą ją złożyć w formie papierowej do Wójta Gminy Kłodawa. Właściciele lub zarządcy nowych budynków na zgłoszenie mają 2 tygodnie od momentu uruchomienia źródła ciepła. W przypadku pozostałych urządzeń grzewczych czas na złożenie deklaracji upłynął z końcem czerwca 2022 r. Brak złożenia deklaracji zagrożony jest karą grzywny. Aktualne wyniki z CEEB (stan na 31 grudnia 2024 r.) przedstawiono w tabelach. Okres sprawozdawczy był czasem uzupełniania CEEB.

Tabela 3. Liczba zainstalowanych źródeł ciepła na terenie Gminy Kłodawa

Źródło ciepła	Liczba zewidencjonowanych źródeł ciepła	
	stan na 31.12.2023 r.	stan na 31.12.2024 r.
Kocioł, gazowy / bojler gazowy / podgrzewacz gazowy przepływowy / kominiek gazowy	1424	1436
Kominiek / koza / ogrzewacz powietrza na paliwo stałe (drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy, węgiel)	1309	1327
Ogrzewanie elektryczne / bojler elektryczny	1275	1294
Kocioł, na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) z ręcznym podawaniem paliwa / zasypowy	602	606
Kocioł, na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) z automatycznym podawaniem paliwa / z podajnikiem	401	401
Piec kaflowy na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy)	345	345
Pompa ciepła	293	311
Trzon kuchenny / piecokuchnia / kuchnia węglowa	191	191
Kolektory słoneczne do ciepłej wody użytkowej lub z funkcją wspomagania ogrzewania	129	131

Źródło ciepła	Liczba zewidencjonowanych źródeł ciepła	
	stan na 31.12.2023 r.	stan na 31.12.2024 r.
Kocioł olejowy	46	47
Miejska sieć ciepłownicza / ciepło systemowe / lokalna sieć ciepłownicza	6	6

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków udostępnionych przez Urząd Gminy Kłodawa

Wymiana kotłów w okresie sprawozdawczym ma istotne znaczenie z punktu widzenia realizacji tzw. **uchwały antysmogowej**, która wprowadzona na terenie województwa lubuskiego stanowi akt prawa miejscowego i obowiązuje wszystkich mieszkańców województwa, samorządy oraz podmioty działające na jego terenie. Została przyjęta Uchwałą nr XLVI/732/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 18 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa lubuskiego, z wyłączeniem miasta Zielona Góra oraz miasta Gorzów Wlkp., ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Szczegółowe zasady i terminy wymiany kotłów określono w uchwale.³

Zaopatrzenie w gaz i ciepło.

Ważnym dokumentem z zakresu zaopatrzenia m.in. w gaz jest **Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Kłodawa na lata 2022-2037**.⁴

Przez teren Gminy Kłodawa przebiegają elementy infrastruktury przesyłowej będące własnością: PGNiG Sp. z o.o., EWE Sp. z o.o. oraz Gaz SYSTEM S.A. Zlokalizowana jest też mieszkalnia gazu. Ich parametry techniczne zostały opisane w Projekcie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Kłodawa na lata 2022-2037.

Z punktu widzenia zaopatrzenia mieszkańców i przedsiębiorstw w gaz, ważniejsza jest jednak infrastruktura dystrybucyjna. Systemem dystrybucyjnym gazu na terenie Gminy Kłodawa zajmuje się Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Zakład Gazowniczy w Gorzowie Wielopolskim. Inwestycje przyłączeniowe realizowane są na bieżąco po uzyskaniu parametrów technicznych i finansowych i potrzeb zgłaszanych przez klientów.

Rozwój **sieci gazowej** jest dobry biorąc pod uwagę porównanie do innych gmin. Zgodnie z danymi GUS (stan na 31.12.2024 r.) odsetek mieszkańców korzystających z sieci gazowej wyniósł 49,9 %. Długość czynnej sieci gazowej ogółem wyniosła 122,6 km, w tym 88,9 km sieci dystrybucyjnej. Na koniec 2024 r. zewidencjonowano 1 516 czynnych przyłączy gazowych do budynków. Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe w całym 2024 r. wyniosło 20 613,4 MWh, w tym 10 679,7 MWh na ogrzewanie mieszkań. Porównanie wyników w latach 2023-2024 przedstawiono w formie zbiorczej tabeli w końcowej części niniejszego raportu.

³ Uchwała antysmogowa dostępna jest na stronie

https://bip.lubuskie.pl/akty/20/15970/UCHWALA_NR_XLVI_2F732_2F18_SEJMIKU_WOJEWODZTWA_LUBUSKIEGO_z_dnia_18_czerwca_2018_r_w_sprawie_wprowadzenia_na_obszarze_wojewodztwa_lubuskiego_2C_z_wylaczeniem_miasta_Zielona_Gora_oraz_miasta_Gorzow_Wlkp__2C_ograniczen_w_zakresie_eksploatacji_instalacji_2C_w_których_następuje_spalanie_paliw/

⁴ Założenia dostępne są na stronie <https://www.Kłodawa.pl/asp/obwieszczenie-o-wylozeniu-do-publicznego-wgladu-projektu-zalozen-do-planu-zaopatrzenia-w-cieplo-energie-elektryczna-i-pa,5,artykul,1,4689>

Na terenie Gminy Kłodawa **nie ma rozbudowanej sieci ciepłowniczej**.

System zaopatrzenia w ciepło opiera się na indywidualnych źródłach, większej mocy w przypadku kotłowni zaopatrujących w ciepło budynki wielorodzinne i budynki użyteczności publicznej lub mniejszej mocy ogrzewające budownictwo indywidualne.

Stosowane jest przede wszystkim spalanie paliw stałych (węgiel i drewno) oraz paliw gazowych. Zwiększa się udział źródeł odnawialnych. Istniejące źródła ciepła polegające głównie na paliwach stałych systematycznie powinny być zastępowane odnawialnymi źródłami energii i nowymi kotłami. Źródła ciepła opalane węglem charakteryzują się wysoką emisją. Ponadto wykorzystywane w nich urządzenia grzewcze mają z reguły niewielką sprawność cieplną, a kominy wyprowadzające spaliny do powietrza są niskie, co wydatnie utrudnia rozcieńczanie strugi zanieczyszczeń w powietrzu. Istnieje więc konieczność wymiany kotłów na spełniające normy środowiskowe, a także rozwoju OZE.

2.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM

Najczęściej spotykanym rodzajem hałasu jest hałas drogowy, który z uwagi na powszechność i gęstość występowania dróg charakteryzuje się procentowo największym zasięgiem oddziaływania i stanowi główne zagrożenie na terenach zurbanizowanych.

Wg danych **Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Zielonej Górze**, w granicach administracyjnych Gminy Kłodawa przebiegają:

- a. droga ekspresowa S3 – są to dwa odcinki o łącznej długości 5,995 km,
- b. droga krajowa nr 22 – są to trzy odcinki o łącznej długości 10,869 km.

W latach 2023-2024 Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Zielonej Górze nie wykonywała znaczących inwestycji na terenie Gminy Kłodawa.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad jako zarządzający drogami realizując zadania wynikające z art. 118 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2025, poz. 647, ze zm.) opracowała w 2022 r. w ramach IV rundy mapowania strategiczne mapy hałasu (SMH) dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Objęte analizą odcinki dróg na terenie Gminy Kłodawa (powiat gorzowski) dotyczyły drogi krajowej nr 22 i drogi ekspresowej S3a. Część graficzna Strategicznych map hałasu, opracowanych przez GDDKiA dostępna jest w serwisie Geoportal.gov.pl jako kompozycja poszczególnych map hałasu. Dostęp do serwisu możliwy jest poprzez link: https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/Imgp_2.html (Zawartość mapy/warstwy/Dane innych instytucji/Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad). Z uwagi na obszerność opracowania nie prezentuje się go w niniejszym raporcie. Ponadto dane opisowe dotyczące narażenia na hałas są dostępne wyłącznie do poziomu całych powiatów, bez wyszczególnienia gmin.

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze administruje na terenie Gminy Kłodawa odcinkiem drogi wojewódzkiej nr 151 o długości około 11 km. Ocena stanu technicznego na podstawie rocznego przeglądu dróg 2024 r.:

- stan bardzo dobry lub dobry 75 % (dla porównania w 2020 r. było to 83 %),
- stan ostrzegawczy 4 % (dla porównania w 2020 r. było to 17 %),
- stan zły 21 % ogólnej długości.

Jeśli natomiast chodzi o inwestycje zrealizowane przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze na obszarze Gminy Kłodawa wymienić należy następujące:

1. Konserwacja nawierzchni dróg wraz z robotami towarzyszącymi w ciągach dróg woj. administrowanych przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze - Rejon Dróg Wojewódzkich w Kłodawie: zadanie nr 1 – droga wojewódzkiej nr 151 od km 127+638 do km 127+870 w terminie od dnia 27.09.2023 r. do 06.11.2023 r. na kwotę brutto 216 489,02 zł.
2. Remont drogi wojewódzkiej nr 151 na odcinku od km 133+265 do km 133+905 w terminie od dnia 15.10.2024 r. – 14.12.2024 r. na kwotę brutto 678 839,84 zł.
3. Remont DW151 na odcinku od km 132+645 do km 133+265 w terminie od dnia 20.11.2024 r. – 20.12.2024 r. na kwotę brutto 639 330,74 zł.

W latach 2023-2024 ZDW w Zielonej Górze nie przeprowadzał pomiarów hałasu na terenie Gminy Kłodawa.

Powiat Gorzowski (Wydział Dróg Powiatowych Starostwa Powiatowego w Gorzowie Wielkopolskim administruje drogami powiatowymi) poinformował, że aktualny stan dróg jest dostateczny / dobry. Długość dróg powiatowych na terenie Gminy Kłodawa wynosi 55,5 km. Na drogach powiatowych nie prowadzono monitoringu hałasu. W latach 2023-2024 na terenie Gminy Kłodawa w ciągu dróg powiatowych przeprowadzono następujące inwestycje:

1. Przebudowa drogi powiatowej nr 1409F w miejscowości Chwałęcice w zakresie budowy chodnika. Całkowita kwota inwestycji: 80 994,54 zł. Zadanie zrealizowane w 2023 r.
2. Przebudowa drogi powiatowej 1406F (ul. Wojcieszyska) w zakresie budowy chodnika i przejścia dla pieszych w miejscowości Kłodawa. Całkowita kwota inwestycji: 137 650,00 zł. Zadanie zrealizowane w 2023 r.
3. Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej nr 1406F: odc. Kłodawa - Wojcieszysce, Wojcieszysce - DK22 oraz przebudowa drogi powiatowej nr 1404F Wojcieszysce - Różanki. Całkowita wartość inwestycji: 12 280 870,81 zł. Zadanie zrealizowane w 2024 r.
4. Przebudowa drogi powiatowej nr 1405F w zakresie budowy chodnika w miejscowości Zdroisko. Całkowita kwota inwestycji: 246 908,49 zł. Zadanie zrealizowane w 2024 r.
5. Remont drogi powiatowej 1404F ul. Kruszyw w miejscowości Różanki. Całkowita kwota inwestycji: 29 911,14 zł. Zadanie zrealizowane w 2024 r.

Połączenia lokalne realizowane są na **drogach gminnych**. Stan tych dróg jest zróżnicowany. Po okresie zimowym występują ubytki, wymagające bieżących napraw utrzymaniowych, a niektóre odcinki wymagają przebudowy lub remontu w celu naprawy jezdni. Sukcesywnie realizowane są naprawy i remonty dróg gminnych, jednak jest to uzależnione przede wszystkim od ograniczonych środków funduszy na realizację tego celu. Zadania zrealizowane na szczeblu gminnym wykazywane zostały w dalszej części niniejszego raportu.

Biorąc pod uwagę dane w zakresie układu komunikacyjnego, należy odnieść się do pomiarów hałasu i natężenia ruchu.

W zakresie monitoringu hałasu komunikacyjnego przeanalizowano dane dostępne w opracowaniach: „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa lubuskiego” za lata 2023-2024, które opracował Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział

Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze.⁵ Stwierdzono, że **Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadził pomiarów hałasu komunikacyjnego na terenie Gminy Kłodawa.**

Odniesiono się również do **natężenia ruchu pojazdów**, które jest głównym generatorem hałasu drogowego. Dlatego ma największy wpływ na jego poziom. Obserwowany w ostatnich latach przyrost liczby pojazdów oraz wzrost ich natężenia na sieci dróg spowodował przyrost terenów zagrożonych hałasem drogowym.

Generalnymi Pomiarami Ruchu objęte są drogi krajowe i wojewódzkie.

GPR przeprowadzane są co 5 lat. Pomiary w ramach GPR 2020 wydłużono na rok 2021, ze względu na pandemię. Na wszystkich odcinkach przebiegających przez Gminę Kłodawa obserwuje się systematyczne zwiększanie średniego dobowego ruchu pojazdów silnikowych co może przekładać się na uciążliwości akustyczne. Kolejny GPR przypadł na rok 2025, a jego wyniki będą znane w 2026 r.

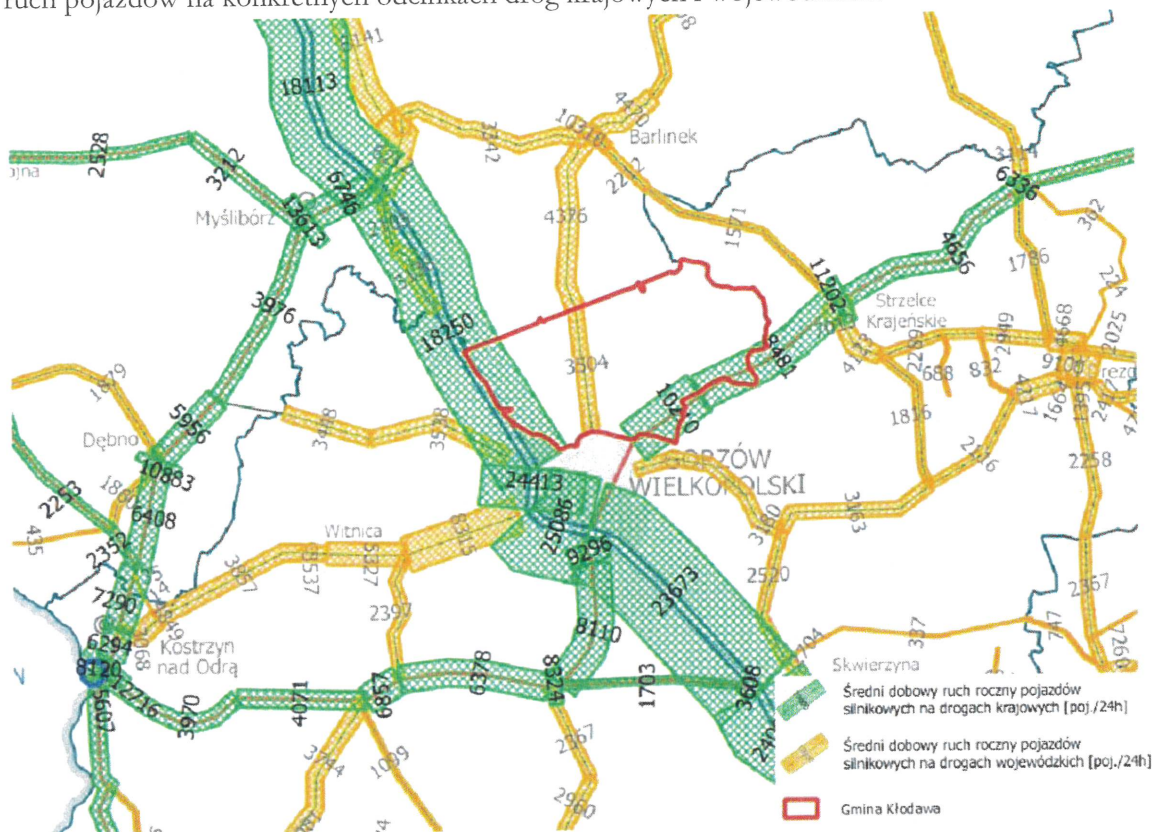
⁵ Wyniki monitoringu hałasu są dostępne na stronie <https://www.gov.pl/web/gios/halas-lista-lubuskie>

Tabela 4. Porównanie średniego dobowego ruchu rocznego (SDR) dla dróg na terenie Gminy Kłodawa według Generalnych Pomiarów Ruchu 2010, 2015 i 2020/2021 celem wskazania zachodzących zmian

Numer drogi	Nazwa odcinka pomiarowego	Rok pomiaru (GPR)	Pojazdy silnikowe ogółem (szt.)	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów samochodowych (liczba pojazdów)									
				Motocykle	Samochody osobowe Mikrobusy	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Suma ciężarowe	Udział ruchu ciężarowego	Autobusy	Ciągniki rolnicze	
							bez przycz.	z przycz.					
S3	Węzeł Mysłibórz (DK 26) – Węzeł Gorzów Wielkopolski Północ (DW 130)	GPR 2010	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR
			10997	6	7194	960	448	2296	2744	25,0	90	3	
		GPR 2015	13333	41	9808	911	240	2274	2514	18,9	60	0	
DK 22	granica Gorzowa Wielkopolskiego - Zdroisko	GPR 2020/2021	18250	43	13407	1572	267	2910	3177	17,4	51	0	
		GPR 2010	8579	34	6936	849	189	480	669	7,8	87	4	
		GPR 2015	8303	37	6589	720	142	728	870	10,5	83	4	
DK 22	Zdroisko – Strzelce Krajeńskie (DW 156)	GPR 2020/2021	10210	37	8065	1067	183	818	1001	9,8	27	13	
		GPR 2010	6784	25	5292	751	169	466	635	9,4	74	7	
		GPR 2015	7466	70	5664	782	154	717	871	11,7	73	6	
DW 151	Łubianka (granica województwa) – granica Gorzowa Wielkopolskiego	GPR 2020/2021	8481	33	6458	969	162	825	987	11,6	21	13	
		GPR 2010	2725	11	2362	161	60	104	164	6,0	22	5	
		GPR 2015	3493	28	3060	178	66	133	199	5,7	21	7	
		GPR 2020/2021	3504	40	2887	378	47	138	185	5,3	11	3	

Źródło: wyniki GPR 2010, GPR 2015 i GPR 2020/2021

Na podsumowanie przedstawiono rycinę obrazującą **średni dobowy ruch pojazdów** okolic Kłodawy według GPR 2020/2021. Umożliwia to porównanie natężenia ruchu pojazdów na terenie Kłodawy i okolic w stosunku do innych dróg w regionie. Liczby wskazują średni dobowy ruch pojazdów na konkretnych odcinkach dróg krajowych i wojewódzkich.



Ryc. 4. Średni dobowy ruch pojazdów na drogach krajowych (linia zielona) i wojewódzkich (linia pomarańczowa) okolic Kłodawy według GPR 2020/2021

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad - rycina zamieszczona w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Kłodawa do roku 2024 z perspektywą do roku 2028

Przez Gminę Kłodawa nie przebiega żadna czynna linia kolejowa, stąd nie występują uciążliwości akustyczne związane z ruchem pociągów.

Podsumowując, głównym źródłem ponadnormatywnego hałasu na opisywanym terenie jest drogowy ruch komunikacyjny. W związku z tym niezbędna jest kontynuacja działań obejmujących: kompleksowe planowanie zagospodarowania przestrzennego większych układów przestrzennych, realizacja obwodnic, stosowanie zieleni izolacyjnej oraz stała dbałość o właściwy stan nawierzchni dróg.

Jednym z narzędzi, które Gmina może stosować w celu ograniczenia hałasu jest właściwe planowanie przestrzenne.

Istotnym elementem ograniczania hałasu komunikacyjnego jest **rozwój transportu publicznego**. Gmina Kłodawa podejmuje inicjatywy promujące transport zbiorowy poprzez dofinansowanie do biletów do transportu autobusowego dla dzieci i młodzieży.

Ważnym komponentem infrastruktury służącym zmniejszeniu hałasu są **drogi rowerowe**. Ważnym komponentem infrastruktury służącym zmniejszeniu hałasu są **drogi rowerowe**. Według

danych GUS na koniec 2024 r. na terenie Gminy Kłodawa funkcjonowały drogi rowerowe o długości 22,9 km. Należy dążyć do rozwoju w tym zakresie.

Na terenie Gminy Kłodawa dominują małe zakłady produkcyjno – usługowe, których wpływ na klimat akustyczny ograniczony jest do obszaru prowadzenia działalności. **Starosta Gorzowski dla terenu Gminy Kłodawa w latach 2023-2024 nie wydawał decyzji dotyczących hałasu.**

2.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mają wpływ na ogólny poziom pól w środowisku są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne.

Stan infrastruktury elektroenergetycznej jest dobry. Operatorzy zgodnie z zapisami właściwych przepisów prawa na bieżąco realizują modernizacje, remonty i zabiegi eksploatacyjne w sieciach wysokiego, średniego i niskiego napięcia, których celem jest zapewnienie dobrego stanu technicznego infrastruktury sieciowej, a przez to poprawy jakości usług oraz spełnienie wymagań wynikających ze wzrostu zapotrzebowania na moc.

Na terenie Gminy zlokalizowane są anteny nadawcze telefonii komórkowych. Emisja pól elektromagnetycznych z tych instalacji nie stanowi zagrożenia dla zdrowia, gdyż działają one zgodnie z obowiązującym prawem, a ich wartość emisji jest w granicach dopuszczalnych. Należy stwierdzić, że stacje nadawcze telefonii komórkowej zlokalizowane na odpowiedniej wysokości prawidłowo ustawione nie stanowią zagrożenia dla ludzi.⁶

Na terenie Gminy Kłodawa w latach 2021-2024 Główny Inspektor Ochrony Środowiska przeprowadził monitoring pól elektromagnetycznych tylko raz. Pomiar wykonano w 2021 r. w Kłodawie przy ul. Wojcieszkiej 9. Wynik pomiaru wyniósł 0,9 V/m.

Zatem nie wystąpiło przekroczenie dopuszczalnego poziomu PEM.

Z uwagi na bardzo małą liczbę pomiarów, zaprezentowano wyniki nie tylko dla okresu sprawozdawczego, ale również za lata wcześniejsze. Wyniki z punktów monitoringowych dla Gorzowa Wielkopolskiego i powiatu gorzowskiego w latach 2021-2024 znajdowały się w granicach dopuszczalnych norm.

Tabela 5. Wykaz wyników monitoringu PEM przeprowadzonego na terenie powiatu gorzowskiego w latach 2021-2024

Gmina	Lokalizacja punktu pomiarowego	Rok pomiaru	Wynik pomiaru (V/m)
Kostrzyn nad Odrą	Kostrzyn nad Odrą, Osiedle Leśne, Prosta 1	2021	1,3
Witnica	Witnica, ul. Ścieżka Rybacka 11	2021	0,7
Deszczno	Deszczno, Lubuska 88	2021	0,9
Kłodawa	Kłodawa, Wojcieszka 9	2021	0,9
Santok	Santok, dz. nr 619/3	2021	<0,3
Bogdaniec	Jenin, Gorzowska 136 A	2021	0,3

⁶ Informacja o stacjach bazowych telefonii komórkowej <https://piit.org.pl/aktualnosci/gios-im-wiecej-masz-tym-nizszy-poziom-pem-w-polsce-wyniki-pomiarow-gios-za-2022-rok-sa-jednoznaczne>

Gmina	Lokalizacja punktu pomiarowego	Rok pomiaru	Wynik pomiaru (V/m)
Lubiszyn	Tarnów 23 A	2021	<0,3
Kostrzyn nad Odrą	Kostrzyn nad Odrą, Osiedle Leśne, Prosta 1	2023	1,29
Witnica	Witnica, ul. Ścieżka Rybacka 11	2023	0,71

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Nie ma zatem podstaw do wskazania, że istnieje zagrożenie ze strony oddziaływania pól elektromagnetycznych. Co więcej, należy wyjaśnić, że dopuszczalny poziom 7 V/m obowiązywał do końca 2019 r. Normy zostały złagodzone. **Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne** wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448).

Ponadto w serwisie <https://si2pem.gov.pl/> dostępna jest mapa PEM, która przedstawia położenie stacji bazowych telefonii komórkowej i nadajników DVB-T na terenie Polski oraz wyniki pomiarów pola elektromagnetycznego (PEM) wykonywanych w ich otoczeniu. Wszystkie pomiary PEM realizowane są przez akredytowane laboratoria. W obszarze PEM obowiązują ścisłe regulacje prawne określające m.in. dopuszczalne wartości natężenia PEM w środowisku oraz sposoby sprawdzania ich dotrzymania. Wartości zmierzone w okresie sprawozdawczym wyniosły nie przekraczały dopuszczalnych norm.

Ochrona człowieka przed potencjalnymi skutkami promieniowania polega przede wszystkim na separacji przestrzennej terenów mieszkalnictwa oraz terenów związanych z wielogodzinnym lub stałym pobytem ludzi.

Obszerną bazą dotyczącą urządzeń emitujących PEM jest Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej dostępny pod adresem bip.uke.gov.pl.

Prezes UKE realizując ustawowe obowiązki określone w ustawie Prawo telekomunikacyjne, zamieszcza na stronie podmiotowej BIP UKE <http://bip.uke.gov.pl/> informację o dokonaniu rezerwacji częstotliwości, na rzecz podmiotu, dla którego dokonano tejże rezerwacji częstotliwości, zakres częstotliwości objętych rezerwacją oraz okres, na jaki została udzielona rezerwacja.

Wykaz rezerwacji i pozwoleń radiowych dla każdej ze służb radiokomunikacyjnych zamieszczony jest na stronie pod adresem <http://bip.uke.gov.pl/pozwolenia-radiowe/wykaz-pozwolen-radiowych> oraz <http://bip.uke.gov.pl/pozwolenia-radiowe/rejestr-urzadzen> i stanowi wyczerpujące źródło informacji, do ujęcia kwestii zagrożeń polem elektromagnetycznym na terenie Gminy Kłodawa.

2.4. GOSPODAROWANIE WODAMI

2.4.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Kłodawa położona jest w obszarze dorzecza Odry, a w dalszym podziale zlewniowym - w regionie wodnym Warty.

Jeśli chodzi o zarządzanie, opisywany teren znajduje się w zasięgu działania Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w Poznaniu i Bydgoszczy, które to wchodzi w skład Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Cały kraj podzielony jest na **Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP⁷)**. Mogą to być JCWP: rzeczne, jeziorne, przejściowe lub przybrzeżne. Na terenie Gminy Kłodawa w obecnie obowiązującym podziale występuje siedem zlewni JCWP, w tym dwie jeziorne i pięć rzecznych. JCWP jeziorne w całości lub prawie w całości znajdują się w granicach administracyjnych Gminy Kłodawa.

Nieco inaczej wygląda sytuacja jeśli chodzi o JCWP rzeczne, gdzie zasięg zlewni JCWP nie zawsze jest jednoznaczny z tym, że dany ciek występuje w granicach Gminy. Może płynąć w jej sąsiedztwie, ale obejmować obszar w granicach administracyjnych Gminy Kłodawa.

W okresie sprawozdawczym obowiązywały **dwa podziały JCWP**:

1. Pierwszy podział wynikał z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 r. poz. 1967). Rozporządzenie obowiązywało do dnia 23 lutego 2023 r. Wedle tego podziału dostępne są oceny jakości wód z wielolecia 2016-2021, które zaprezentowano w raporcie za lata 2021-2022 oraz programie ochrony środowiska. Jest to bogaty zbiór danych, który należy traktować jako podstawowy przy ocenie jakości wód powierzchniowych. Według opisywanego podziału w granicach administracyjnych Gminy Kłodawa występowało 7 JCWP, w tym 5 JCWP rzecznych i 2 JCWP jeziorne.
2. Natomiast 24 lutego 2023 r. zaczęło obowiązywać Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335). Jest ono wiążące dla planów działań, ale według tego podziału prezentowane są też wyniki monitoringu wód powierzchniowych od roku 2022. Według tego podziału w granicach administracyjnych występuje 7 JCWP, w tym 5 JCWP rzecznych i 2 JCWP jeziorne.

W pewnym uproszczeniu można stwierdzić, że JCWP oznaczone w tabeli i na rycinach numerami od 1 do 7 zachowały swój zasięg w obu podziałach. Szczegółowy wykaz nazw i kodów JCWP wraz z ich usytuowaniem przedstawiono w tabeli i na rycinach.

⁷ JCWP - oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych

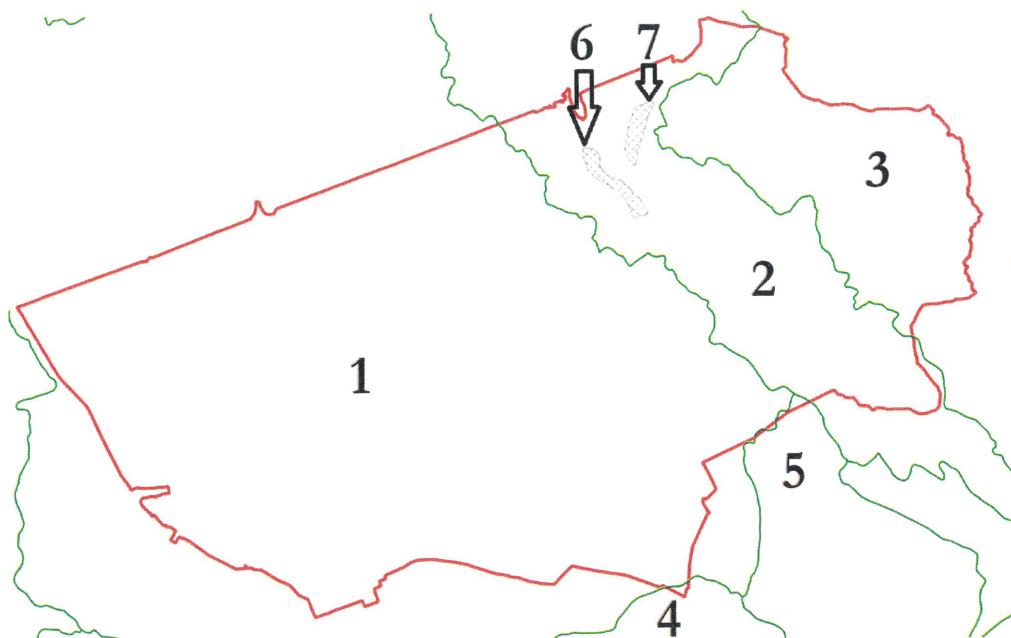
Tabela 6. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Kłodawa ze wskazaniem stanu wód i informacją czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych

Lp.	Nazwa i kod JCWP	Stan wód	Informacja czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych wraz z podaniem celów środowiskowych	
			Zagrożenie	Stan lub potencjał ekologiczny
Jednolite Części Wód Powierzchniowych według Rozporządzenia obowiązującego do 23.02.2023 r. tj. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 r. poz. 1967)				
1.	Kłodawka RW60001718929	zły	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny
2.	Santoczna RW6000181889869	zły	niezagrożona	dobry stan ekologiczny
3.	Pelcz RW6000181889849	zły	niezagrożona	dobry stan ekologiczny
4.	Warta od Noteci do ujścia RW6000211899	zły	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekła istotnego - Warta w obrębie JCWP
5.	Otok (Kanał Otok) RW60000188989	dobry	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny
6.	Lubie LW10892	zły	zagrożona	dobry stan ekologiczny
7.	Chłop LW10896	zły	zagrożona	dobry stan ekologiczny
Jednolite Części Wód Powierzchniowych według Rozporządzenia obowiązującego od 24.02.2023 r. tj. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335)				
1.	Kłodawka RW60001018929	zły	zagrożona	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności ciekła dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
2.	Santoczna RW6000091889869	zły	zagrożona	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności ciekła dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kłodawa za lata 2023-2024

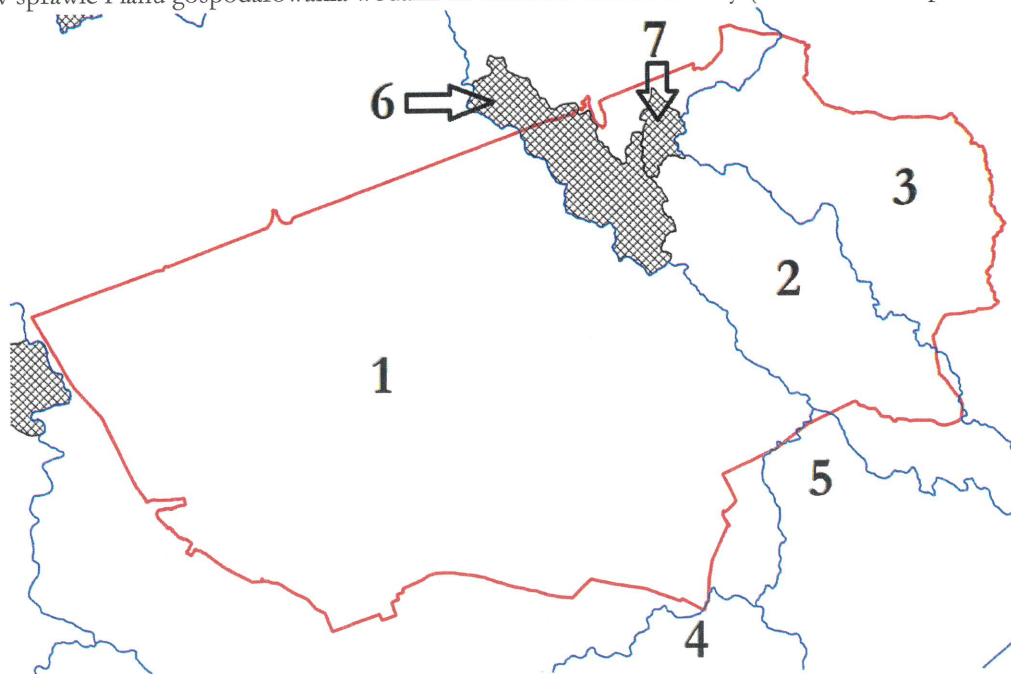
Lp.	Nazwa i kod JCWP	Stan wód	Informacja czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych wraz z podaniem celów środowiskowych	
			Zagrożenie	Stan lub potencjał ekologiczny
3.	Pełcz RW6000091889849	zły	zagrożona	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
4.	Warta od Noteci do ujścia RW6000121899	zły	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Warta w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Warta w obrębie JCWP (dla troci wędrownicy oraz węgorza europejskiego)
5.	Otok RW600015188989	zły	zagrożona	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki – II klasa jakości)
6.	Lubie LW10892	zły	niezagrożona	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [PMPL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)
7.	Chłop LW10896	zły	zagrożona	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [PMPL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 r. poz. 1967) oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335).



Ryc. 5. Zasięg Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Kłodawa według podziału obowiązującego do 23 lutego 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych publikowanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie oraz w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 r. poz. 1967)



Ryc. 6. Zasięg Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Kłodawa według podziału obowiązującego od 24 lutego 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych publikowanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335)

Zanieczyszczenia wód nie znają granic administracyjnych stąd należy podkreślić, że Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. **Prawo wodne**, na wszystkich producentów rolnych w kraju, tj. prowadzących produkcję rolną, w tym działy specjalne produkcji rolnej oraz działalność, w ramach której przechowywane są odchody zwierzęce lub stosowane nawozy - nakłada obowiązek prowadzenia tej działalności w sposób **zapobiegający zanieczyszczaniu wód azotanami** pochodzącymi ze źródeł rolniczych. W celu zmniejszenia zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobiegania dalszemu zanieczyszczeniu wdrażany jest na obszarze całego państwa program działań zgodnie z zapisami art. 104 ustawy Prawo wodne. W okresie sprawozdawczym obowiązywał „Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. (Dz.U. 2020 r. poz. 243), a następnie „Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2023 r. (Dz.U. 2023 r. poz. 244).

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prezentuje się poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka – poprzez ocenę potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu JCWP.

Poniżej przedstawiono wyniki monitoringu wód powierzchniowych Gminy Kłodawa badanych w latach 2022-2024 tj. okres sprawozdawczy oraz rok 2022 dla porównania. Należy jednak zauważyć, że przedstawiono dane dotyczące zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych obejmujące przynajmniej częściowo obszar gminy. Jest to ważne biorąc pod uwagę przemieszczanie się zanieczyszczeń w ramach JCWP. Natomiast sam punkt monitoringowy może znajdować się poza jej granicą administracyjną.

Elementy **biologiczne i hydromorfologiczne** ocenia się w skali pięciostopniowej, gdzie stan/potencjał ekologiczny można zaliczyć do poniższych klas:

- **klasa I** – potencjał ekologiczny maksymalny / stan ekologiczny bardzo dobry,
- **klasa II** – stan/potencjał ekologiczny dobry,
- **klasa III** – stan/potencjał ekologiczny umiarkowany,
- **klasa IV** – stan/potencjał ekologiczny słaby,
- **klasa V** – stan/potencjał ekologiczny zły.

Elementy **fizykochemiczne** ocenia się w skali trzystopniowej, gdzie stan/potencjał ekologiczny można zaliczyć do poniższych klas:

- **klasa I** – potencjał ekologiczny maksymalny / stan ekologiczny bardzo dobry,
- **klasa II** – stan/potencjał ekologiczny dobry,
- **klasa III** – stan/potencjał ekologiczny poniżej dobrego.

Tabela 7. Klasyfikacja i ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych obejmujących swym zasięgiem Gminę Kłodawa na podstawie wyników za lata 2016-2021 uzupełnione o monitoring za lata 2022-2024

Lp.	Nazwa JCWP	Nazwa punktu pomiarowo - kontrolnego	Klasa elementów						Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu JCWP
			biologicznych		hydromorfologicznych		fizykochemicznych				
			rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa			
			Wyniki monitoringu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych za okres wieloletni 2016-2021								
1.	Kłodawka RW60001718929	Kłodawka - m. Gorzów Wlkp.	2016-2019	4	2019	2	2016-2019	>2	4 - słaby potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły
2.	Santoczna RW6000181889869	Santoczna - m. Górki Noteckie	2017-2020	2	2017	1	2017-2020	>2	3 - umiarkowany stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły
3.	Pelcz RW6000181889849	Pelcz - m. Górki Noteckie	2018-2021	3	2018	1	2018-2021	>2	3 - umiarkowany stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły
4.	Warta od Noteci do ujścia RW6000211899	Warta - m. Kostrzyn	2017-2020	4	2017	2	2017-2020	>2	4 - słaby potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły
5.	Otok (Kanał Otok) RW60000188989	Otok (Kanał Otok) - m. Santok	2016-2019	3	2019	3	2016-2019	1	3 - umiarkowany potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły
6.	Lubie LW10892	jez. Lubie (Lipy Duże) - stan. 01	2020	3	2020	1	2020	>2	3 - umiarkowany stan ekologiczny	dobry	zły
7.	Chłop LW10896	jez. Chłop (k. Rybakowa) - stan. 02	2020	4	2020	1	2020	>2	4 - słaby stan ekologiczny	dobry	zły
Wyniki monitoringu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych lata 2022-2024											
1.	Kłodawka RW60001018929	Kłodawka - m. Gorzów Wlkp.	2022	3	2022	1	2022	2	brak oceny	brak oceny	brak oceny
2.	Santoczna RW6000091889869	Santoczna - m. Górki Noteckie	2023	4	2023	1	2023-2024	1	brak oceny	brak oceny	brak oceny
3.	Pelcz RW6000091889849	Pelcz - m. Górki Noteckie	2024	3	2024	1	2023-2024	2	brak oceny	brak oceny	brak oceny
4.	Warta od Noteci do ujścia RW6000121899	Warta - m. Kostrzyn nad Odrą	2022	4	2022	brak oceny	2022	2	brak oceny	brak oceny	brak oceny

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kłodawa za lata 2023-2024

Lp.	Nazwa JCWP	Nazwa punktu pomiarowo - kontrolnego	Klasa elementów							Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu JCWP
			biologicznych		hydromorfologicznych		fizykochemicznych					
			rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa	klasa			
			2023	3	2023	5	2023	2	brak oceny	brak oceny	brak oceny	
			2024	5	2024	brak oceny	2024	2	brak oceny	brak oceny	brak oceny	
5.	Otok RW600015188989	Otok (Kanal Otok) - m. Santrok	2022	3	2022	5	2022	2	brak oceny	brak oceny	brak oceny	
6.	Lubie LW10892	jez. Lubie (Lipy Duże) - stan. 01	2023	2	brak oceny	brak oceny	2023	2	brak oceny	brak oceny	brak oceny	
			2024	1	brak oceny	brak oceny	brak oceny	brak oceny	brak oceny	brak oceny	brak oceny	
7.	Chłop LW10896	jez. Chłop (k. Rybakowa) - stan. 02	2023	2	brak oceny	brak oceny	2023	2	brak oceny	brak oceny	brak oceny	
			2024	3	brak oceny	brak oceny	brak oceny	brak oceny	brak oceny	brak oceny	brak oceny	

Źródło: dane GIOŚ. Zakres danych:

Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela

Ocena stanu jednolitych części wód jezior w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela

Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2022

Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2023

Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2024

Klasyfikacja wskaźników jakości jednolitych części wód jezior w roku 2022 – tabela

Klasyfikacja wskaźników jakości jednolitych części wód jezior w roku 2023 – tabela

Klasyfikacja wskaźników jakości jednolitych części wód jezior w roku 2024 – tabela

dostępnych na <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>

2.4.2. WODY PODZIEMNE

Gmina Kłodawa w podstawowym podziale wód podziemnych położona jest w zasięgu:

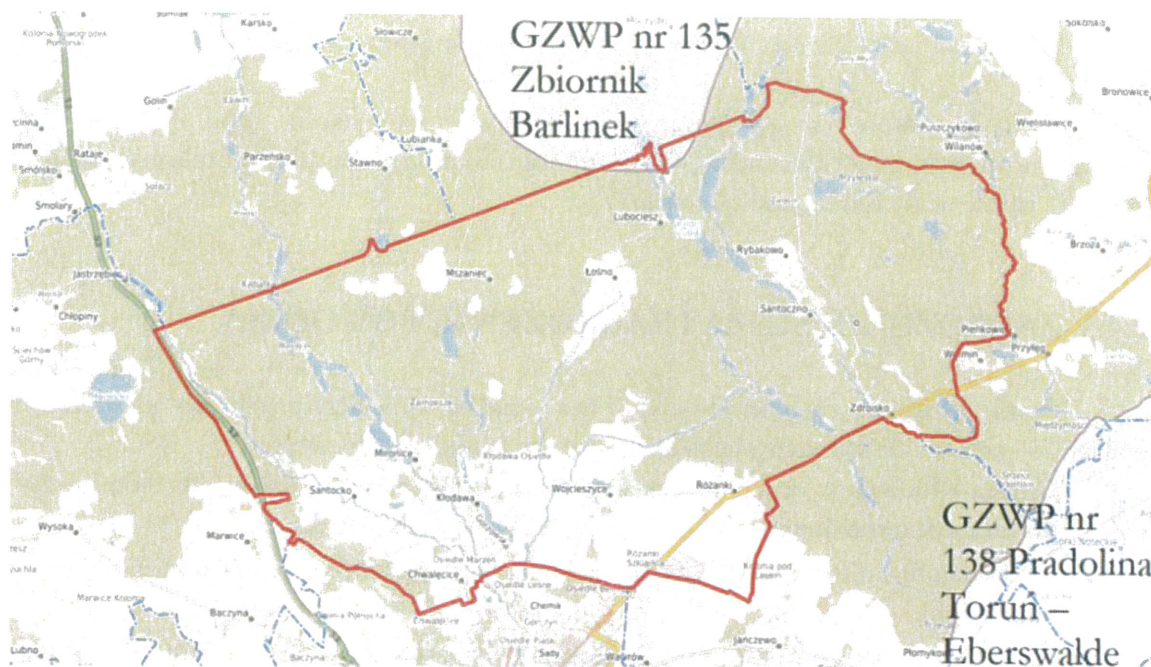
- **Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 33**, która obejmuje zachodnią część obszaru Gminy Kłodawa i pokrywa się z zasięgiem obszaru administrowanego przez RZGW w Poznaniu;
- **Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 34**, która obejmuje wschodnią część obszaru Gminy Kłodawa i pokrywa się z zasięgiem obszaru administrowanego przez RZGW w Bydgoszczy.



Ryc. 7. Zasięg JCWPd nr 33 i 34 względem położenia Gminy Kłodawa
Źródło: opracowanie własne na podstawie www.klodawa.e-mapa.net

Przy opisie wód podziemnych trzeba odnieść się do lokalizacji GZWP. Dbłość o dobry stan wód jest szczególnie z uwagi na fakt, że część obszaru Gminy Kłodawa położona jest w zasięgu **Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 135 Zbiornik Barlinek**.

Główny zbiornik wód podziemnych (GZWP) stanowi zespół przepuszczalnych utworów wodonośnych o znaczeniu użytkowym, którego granice są określone parametrami hydrogeologicznymi lub warunkami hydrodynamicznymi oraz warunkami formowania się zasobów wód podziemnych, wydzielony ze względu na jego szczególne znaczenie dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia w wodę, spełniający określone kryteria ilościowe i jakościowe.



Ryc. 8. Zasięg Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 135 Zbiornik Barlinek
względem położenia Gminy Kłodawa

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>

Zgodnie z monitoringiem diagnostycznym badano **stan chemiczny i ilościowy JCWPd**. Należy wyjaśnić, że oceny dokonuje się biorąc pod uwagę Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2019 poz. 2148). W ramach klasyfikacji stanu chemicznego i ilościowego jednolitych części wód podziemnych określa się: **dobry stan chemiczny lub słaby stan chemiczny**. Dane te dotyczą całych jednolitych części wód podziemnych i tak są prezentowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Dostępne są dane za lata: 2016, 2019 i 2022.

Tabela 8. Stan chemiczny i ilościowy Jednolitych Części Wód
Podziemnych (JCWPd nr 33 i 34) obejmujących Gminę Kłodawa

Rok, w którym oceniono stan JCWPd	Stan JCWPd nr 33 i 34		Ocena ogólna stanu
	stan chemiczny	stan ilościowy	
2016	dobry	dobry	dobry
2019	dobry	dobry	dobry
2022	dobry	dobry	dobry

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

Klasyfikację stanu wód podziemnych monitoruje Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy oraz Główny Inspektor Ochrony Środowiska. **Wody podziemne w latach 2021-2024 były badane dwukrotnie (w 2021 r. i 2022 r.) w jednym punkcie monitoringowym zlokalizowanym w miejscowości Kłodawa**. Ujmowano je do badań w punkcie monitoringowym 1476 (numer punktu pomiarowego według MONBADA) położonym, gdzie za każdym razem stwierdzono wody III klasy jakości (w skali pięciostopniowej)

tj. wody zadowalającej jakości. W latach 2023-2024 pomiarów na opisywanym terenie nie wykonano.

Czynniki, które mogą negatywnie wpływać na jakość wód podziemnych, w tym ujmowanych na cele komunalne, muszą być stale monitorowane, tak aby zapewnić jednostce właściwą jakość wód i eliminować zagrożenia.

2.4.3. ZAGROŻENIE SUSZĄ I ZAGROŻENIE POWODZIĄ

Suszą nazywamy długotrwały okres bez opadów atmosferycznych lub nieznacznym opadem w stosunku do średnich wieloletnich wartości i wysoką temperaturą.

Gmina Kłodawa w ocenie przedstawionej w „Planie przeciwdziałania skutkom suszy”⁸ należy do terenów narażonych na suszę i uzyskała następujące wyniki:

- należy do obszarów o ekstremalnym zagrożeniu suszą atmosferyczną (IV stopień z czterech możliwych),
- została zaliczona do obszarów o zróżnicowanym zagrożeniu suszą rolniczą (występują stopnie IV, III i I z czterech możliwych),
- znajduje się w II klasie zagrożenia suszą hydrologiczną, co oznacza umiarkowane narażenie na ten rodzaj suszy (II stopień w skali czterostopniowej),
- znajduje się w I klasie zagrożenia suszą hydrogeologiczną (słabe zagrożenie),
- **łączne zagrożenie suszą dla Gminy Kłodawa jest zróżnicowane (przeważają klasy I i III w skali 4-stopniowej).**



Ryc. 9. Łączne zagrożenie suszą na tle granic Gminy Kłodawa

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://wody.isok.gov.pl/>

Klasa I kolor zielony, klasa II kolor żółty, klasa III kolor pomarańczowy, klasa IV kolor czerwony

⁸ - opublikowany na stronie:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210001615/O/D20211615.pdf>

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne definiuje **powódź** jako czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych.

Podtopienia są to zalania terenów z innych przyczyn niż powódź. Przyczynami podtopień mogą być np.: opady deszczu, przesiąki wody przez wały przeciwpowodziowe. Nie wyklucza to możliwości wystąpienia lokalnych podtopień i nagłego podniesienia się poziomu wody na innych terenach np. w wyniku wystąpienia nieprzewidzianych zjawisk meteorologicznych, takich jak: intensywne opady atmosferyczne czy gwałtowne topnienie pokrywy śnieżnej. Zagrożenie to może wystąpić jako lokalne podtopienia terenów.

Biorąc pod uwagę analizę danych Państwowej Służby Hydrologiczno - Meteorologicznej stwierdza się, że na terenie Gminy Kłodawa nie występują **obszary zagrożenia powodziowego** oraz **obszary zagrożone podtopieniami**.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w latach 2023-2024 nie prowadziło zadań inwestycyjnych na terenie Gminy Kłodawa, ale realizowano bieżące działania utrzymaniowe.

W czasie wdrażania dotychczas obowiązującego programu ochrony środowiska Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie prowadziło prace dokumentacyjne, które finalnie skutkowały opracowaniem obowiązujących w okresie sprawozdawczym:

1. **Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry** przyjętego Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335).
2. **Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry**, zawierającego w treści **Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Warty**, przyjętego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 października 2022 r. (Dz.U. 2022 poz. 2714).
3. **Planu przeciwdziałania skutkom suszy** przyjętego Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. (Dz.U. 2021 poz. 1615).
4. **Map zagrożenia powodziowego** podanych do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Klimatu i Środowiska w dniu 22 października 2020 r. oraz 7 września 2022 r. Mapy zagrożenia powodziowego dostępne są na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.⁹

⁹ Hydroportal dostępny jest pod adresem <https://isok.gov.pl/hydroportal.html>

2.5. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

Zgodnie z danymi GUS według stanu na 31.12.2024 r. odsetek mieszkańców korzystających z **sieci wodociągowej** wynosił 99,2 % (wzrost w okresie sprawozdawczym o 0,1 %).

Długość eksploatowanej sieci wodociągowej na koniec 2024 r. wyniosła 137,5 km. Dla porównania przed okresem sprawozdawczym, czyli w dniu 31.12.2022 r. było to 129,9 km. Na koniec 2024 r. do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania prowadziły przyłącza wodociągowe w liczbie 3 232 sztuk. Obserwowany jest systematyczny wzrost liczby przyłączy wodociągowych, gdyż ich liczba wynosiła 3167 sztuk na koniec 2023 r. oraz 2923 sztuki na koniec 2022 r.

Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wyniosło 37,0 m³ w 2024 r. tj. o 0,7 m³ mniej niż rok wcześniej. Ogółem gospodarstwom domowym dostarczono 349,9 tys. m³ wody w 2023 r. oraz 348,7 tys. m³ wody w 2024 r.

Porównanie pozostałych wybranych wskaźników za rok 2023 i 2024 zamieszczono w zbiorczej tabeli w dalszej części niniejszego raportu.

Funkcjonujące komunalne ujęcia wód są na bieżąco modernizowane dzięki czemu woda dostarczana siecią wodociagową jest dobrej jakości. Wg oceny **Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego** w Gorzowie Wielkopolskim mieszkańcy Gminy Kłodawa w latach 2023-2024 byli zaopatrywani w wodę bezpieczną dla zdrowia ludzkiego, wolną od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego. W przypadku krótkotrwałych odchyień jakości wody od dopuszczalnych norm podejmowano skuteczne działania naprawcze. Nie odnotowano niepożądanych reakcji związanych ze spożyciem wody z komunalnych ujęć wód.

W 2024 r. przeprowadzono kompleksową modernizację Stacji Uzdatniania Wody w Łośnie, która polegała na demontażu urządzeń uzdatniających wodę i montażu w ich miejsce nowych, dostosowanych do automatyzacji procesów eksploatacyjnych (m.in. aeratora, filtrów ciśnieniowych, pompowni II°, lampy UV i chloratora). Ponadto wymieniono pompy głębinowe i piony tłoczące w studniach głębinowych oraz zamontowano 2 nadziemne zbiorniki retencyjne wody czystszej o łącznej pojemności 50 m³.

Zgodnie z danymi GUS według stanu na 31.12.2024 r. odsetek mieszkańców korzystających z **sieci kanalizacyjnej** wynosił 72,6 % wobec 72,3 % na koniec 2023 r. oraz 71,8 % na koniec 2022 r. Długość sieci kanalizacyjnej na koniec 2024 r. wyniosła 96,7 km, a przed okresem sprawozdawczym tj. w dniu 31.12.2022 r. wynosiła 93,6 %. Do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w dniu 31.12.2024 r. prowadziło 2 276 przyłączy kanalizacyjnych co oznacza stały wzrost względem stanu na koniec 2023 r. (2 245 przyłączy) i na koniec 2022 r. (2 187 przyłączy). Ścieki komunalne odprowadzone i oczyszczone ogółem to łącznie 268,0 tys. m³ w całym 2024 r. oraz 262,2 tys. m³ w całym 2023 r.

Porównanie innych wybranych wskaźników za rok 2023 i 2024 zamieszczono w zbiorczej tabeli w dalszej części niniejszego raportu.

W zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków Gmina Kłodawa podjęła współpracę m.in. z Miastem Gorzów Wielkopolski, a porozumienie dotyczyło utworzenia wspólnej aglomeracji kanalizacyjnej. Wynikiem podjętych prac była Uchwała nr XXX/538/2020 Rady Miasta Gorzowa

Wielkopolskiego z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic **aglomeracji Gorzów Wielkopolski**.¹⁰ Wyznaczono aglomerację o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 178 092 z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na terenie Miasta Gorzów Wielkopolski. Aglomerację utworzyły m.in. położone w obszarze Gminy Kłodawa miejscowości: Kłodawa, Różanki, Chwałęcice, Wojcieszyce, Santocko, Mironice. Należy jednocześnie zauważyć, że w 2023 r. aglomeracja kanalizacyjna została zmieniona Uchwałą nr LXVI/1137/2023 Rady Miasta Gorzowa Wielkopolskiego z dnia 30 sierpnia 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Gorzów Wielkopolski.

Poziom skanalizowania Gminy Kłodawa wynika z jej charakteru, a więc zabudowy rozproszonej na obszarach wiejskich co sprawia, że brak jest zasadności ekonomiczno-technologicznej dla budowy sieci na niektórych terenach. Praktycznym rozwiązaniem staje się budowa **zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków**.

Prowadzony jest **rejestr zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków**. Według danych GUS, na koniec 2024 r. zewidencjonowano 388 zbiorników bezodpływowych oraz 225 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Wójt Gminy Kłodawa poinformował mieszkańców o obowiązku utrzymania czystości i porządku na terenie swojej nieruchomości oraz o obowiązku przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub wyposażenia jej w szczelny zbiornik bezodpływowy na nieczystości ciekłe lub przydomową oczyszczalnię ścieków.

Obowiązująca ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kłodawa zobowiązują każdego właściciela (lub użytkownika) nieruchomości zamieszkałej (nie podłączonej do sieci kanalizacyjnej) do zawarcia umowy z przedsiębiorcą posiadającym zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych (szamb) i przydomowych oczyszczalni ścieków, jak również do posiadania dowodów zapłaty za wykonanie takiej usługi.

Mieszkańcy nie mogą samodzielnie wypompowywać szamb, ani też wywozić ich zawartości w pole. Takie postępowanie nie jest zgodne z obowiązującymi przepisami i może doprowadzić do ukarania osoby, która samodzielnie opróżnia zbiorniki bezodpływowe.

Na przełomie 2023/2024 roku miało miejsce wylanie nieczystości płynnych na terenie byłej żwirowni w Kłodawie – prowadzone przez postępowanie zostało umorzone ze względu na brak wykrycia sprawcy.

2.6. ZASOBY GEOLOGICZNE

Państwowy Instytut Geologiczny corocznie publikuje bilanse zasobów złóż kopalin. Przeanalizowano 3 ostatnie raporty, tj. za lata 2022-2024. Stwierdzono, że w badanym okresie eksploatacji podlegało tylko złożo Różanki. Podano zasoby geologiczne - bilansowe oraz stan zagospodarowania wg danych na 2024 r.

¹⁰ Uchwała w sprawie aglomeracji kanalizacyjnej przyjęta uchwałą w 2020 r. została zamieszczona na stronie <https://dzienniki.luw.pl/legalact/2020/2892/> natomiast z zmiana tej uchwały z 2023 r. została zamieszczona na stronie <https://dzienniki.luw.pl/legalact/2023/2243/>

Tabela 9. Wykaz kopalin w latach 2022-2024 na terenie Gminy Kłodawa

Tabela 9. Wykaz kopalin w latach 2022-2024 na terenie Gminy Kłodawa							
Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania na koniec 2024 r.	Zasoby wg stanu na 2024 r.		Wydobycie		
			geologiczne - bilansowe	przemysłowe	2022	2023	2024
Piaski i żwiry (tys. t)							
1.	Kłodawa	R – złożo rozpoznane szczegółowo	277	-	-	-	-
2.	Różanki	E – złożo eksploatowane	2 953	1215	174	116	135
3.	Wojcieszyce 1	R – złożo rozpoznane szczegółowo	282	-	-	-	-
Kreda jeziorna i kreda piaszcząca (tys. t)							
4.	Santoczno	P – złożo rozpoznane wstępnie	619	-	-	-	-

Źródło: <https://geoportal.pgi.gov.pl> oraz Bilanse zasobów złóż kopalin w Polsce Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy
 Bilans za 2022 r. http://geoportal.pgi.gov.pl/css/surowce/images/2022/bilans_2022.pdf
 Bilans za 2023 r. https://www.pgi.gov.pl/images/surowce/2023/bilans_2023.pdf
 Bilans za 2024 r. https://www.pgi.gov.pl/images/surowce/2024/bilans_2024.pdf

Wyeksploatowane złoża poddawane są rekultywacji. Starosta ustala kierunki i warunki przeprowadzenia rekultywacji i zagospodarowania terenu, jak również uznaje rekultywację za zakończoną. Jednak w 2023 r. Starosta Gorzowski dla terenu Gminy Kłodawa nie wydawał decyzji określającej warunki rekultywacji terenów poeksploatacyjnych lub decyzji dotyczącej terenów zrehabilitowanych. Natomiast w roku 2024 Starosta Gorzowski dla terenu Gminy Kłodawa wydał jedną decyzję uznającą rekultywację za zakończoną. Była to decyzja GP.6122.5.2024 z dnia 27.07.2024 dla podmiotu Kopalnie Surowców Mineralnych „STEŻYCA” Sp. z o. o., wyznaczająca kierunek rolnej rekultywacji na obszarze 9,6741 ha, na działce o numerze ewidencyjnym 372/5 obręb Różanki.

Zagrożenia powierzchni ziemi

Na podstawie art. 26a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 2187) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska prowadzi, przy użyciu systemu teleinformatycznego, rejestr bezpośrednich zagrożeń szkodom w środowisku i szkód w środowisku, które wystąpiły na terenie kraju. Ponadto zgodnie z art. 101c ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022 poz. 2556 z późn. zm.) rejestr historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi prowadzi Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim poinformował, że działki z terenu Gminy Kłodawa nie zostały wpisane do **rejestru bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku**.

Na terenie Gminy Kłodawa występują obszary zagrożone ruchami masowymi oraz osuwiskami. Wskazane są one na mapie geośrodowiskowej Polski nr 387 (Plansza A). Dane dotyczące ruchów masowych jak i osuwisk znajdują się na platformie SOPO <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3>.

Karty dla osuwisk, wraz z ich powierzchnią i lokalizacją są w posiadaniu Starosty Gorzowskiego i są na bieżąco aktualizowane. W związku z dynamiką zmian w tym zakresie oraz obszernością tematu nie prezentuje się pełnych wykazów w niniejszym opracowaniu. Ponadto jak wskazał Geolog Powiatowy, dane dotyczące rejestru osuwisk i obszarów zagrożonych ruchami masowymi znajdują się na ogólnodostępnej stronie internetowej <https://mapa.osuwiska.pgi.gov.pl/gosc/?locale=pl> dzięki czemu każda zainteresowana osoba ma pełny wgląd w dane dotyczące konkretnego obszaru.

2.7. GLEBY

Za tereny o przekształconej glebie należy uznać **tereny zabudowane i zurbanizowane**, w tym tereny mieszkalne, zajęte pod działalność gospodarczą, inne tereny zabudowane, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe i tereny komunikacyjne.

Na terenie Gminy Kłodawa układ komunikacyjny obsługuje tranzytowe połączenia w ciągu dróg krajowych i wojewódzkich dlatego **występuje potencjalne zagrożenie dla gleb w zakresie nadzwyczajnych wydarzeń**, np. zanieczyszczenie powstałe podczas rozszczelnienia cystern przewożących paliwa.

Do zagrożeń dla gleb należy ich **zbyt intensywne lub nieodpowiednie rolnicze wykorzystanie**.

Monitoring chemizmu gleb ornych Polski¹¹ jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, szósta tura monitoringu przypadła na lata 2020-2022. Monitoring chemizmu gleb ornych Polski obejmuje jeden punkt położony na terenie Gminy Kłodawa, a dokładnie w miejscowości Wojcieszycie. Szczegółowe wyniki dostępne są na stronie https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=pomiary&p=103.

Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Gorzowie Wielkopolskim corocznie prowadzi badania zasobności gleb w składniki pokarmowe oraz potrzeb wapnowania. Wyniki przekazywane są rolnikom w celu dostosowania nawożenia do potrzeb. Odstąpiono od prezentacji wyników badań prowadzonych w latach 2023-2024 na opisywanym terenie, gdyż przebadanych zostało tylko 256 próbek z obszaru o powierzchni około 573 ha. Są to wielkości zbyt małe, aby przedstawić rzetelną ocenę dla całej Gminy Kłodawa.

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku (LODR) poinformował, że w latach 2023-2024 były realizowane szkolenia związane z edukacją rolników w zakresie dobrych praktyk rolniczych, wapnowania, przechowywania i stosowania nawozów oraz środków ochrony roślin, które mogły przyczynić się do realizacji programu ochrony środowiska.

W latach 2023-2024 LODR udzielał rolnikom porad i informacji z zakresu dobrych praktyk rolniczych, wapnowania gleb, przechowywania i stosowania nawozów oraz środków ochrony roślin.

W 2023 r. doradcy LODR udzielili 24 informacji dla rolników z Gminy Kłodawa w zakresie:

- zobowiązań rolnośrodowiskowych (2 informacje),

¹¹ https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/

- zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych oraz wpływu nawożenia i środków ochrony roślin na bioróżnorodność (2 informacje),
- integrowanej ochrony roślin (2 informacje),
- utrzymania żyzności gleb i ich wapnowania, a także wsparcia finansowego ze środków UE w zakresie wapnowania (15 informacji),
- łącznego stosowania środków ochrony roślin z nawozami (1 informacja),
- dyrektywy azotanowej i wodnej na poziomie gospodarstwa rolnego (2 informacje),
- zasad prawidłowego nawożenia zbóż (1 informacja).

W zakresie działalności doradczej w 2023 r. udzielonych zostało także 8 porad indywidualnych dotyczących:

- zobowiązań rolnośrodowiskowych (6 porad indywidualnych),
- ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych (1 porada indywidualna),
- wsparcia finansowego do wapnowania gleb (1 porada indywidualna).

W 2024 r. przeprowadzone zostały 2 szkolenia dla 51 rolników z Gminy Kłodawa w zakresie środków ochrony roślin tj.:

- 1 szkolenie dla 26 uczestników pt. „Stosowanie środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu naziemnego przeznaczonego do stosowania tych środków, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie”
- szkolenie podstawowe,
- 1 szkolenie dla 25 uczestników pt. „Stosowanie środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu naziemnego przeznaczonego do stosowania tych środków, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie”
- szkolenie uzupełniające.

W 2024 r. doradcy LODR udzielili 10 informacji dla rolników z Gminy Kłodawa w zakresie:

- zobowiązań rolnośrodowiskowych (4 informacje),
- zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych (1 informacja),
- zasad prawidłowego nawożenia zbóż (1 informacja).

W zakresie działalności doradczej w 2024 r. udzielonych zostało także 35 porad indywidualnych dotyczących:

- wpływu utrzymania prawidłowego odczynu gleby na uzyskiwane plony i wapnowania gleb (1 porada indywidualna),
- zasad ubiegania się o zwrot na zakup wapna (10 porad indywidualnych),
- prawidłowych zasad nawożenia roślin uprawnych ze szczególnym uwzględnieniem azotu (11 porad indywidualnych),
- terminów nawożenia i maksymalnych dawek nawozów azotowych (4 porady indywidualne);
- zobowiązań środowiskowych i klimatycznych (6 porad indywidualnych),
- programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu (2 porady indywidualne),
- ochrony bioróżnorodności na obszarach NATURA 2000 (1 porada indywidualna).

Ponadto w 2024 r. doradcy Ośrodka udzielili 2 nieodpłatnych porad w zakresie sporządzania wniosków o płatności bezpośrednie w ramach których zawarta została płatność dodatkowa w ramach „Ekoschematu Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi”. W ramach tych wniosków ujęte były warianty płatności z wapnowaniem oraz bez niego, a także praktyka wymieszania słomy z glebą.

2.8. GOSPODARKA ODPADAMI

Gmina Kłodawa w okresie sprawozdawczym realizowała zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi m.in. poprzez uczestnictwo w **Związku Celowym Gmin MG-6 w Gorzowie Wlkp.** Uczestnikami Związku Celowego Gmin MG-6 jest 5 gmin wiejskich powiatu gorzowskiego: Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Lubiszyn, Santok oraz gmina miejska Gorzów Wlkp, która od 2026 r. wychodzi ze Związku.

Mieszkańcy zobowiązani są do składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Związek w zamian za uiszczaną opłatę realizuje ustawowy obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Podejmuje również **działania kontrolne w celu potwierdzenia liczby osób faktycznie zamieszkujących nieruchomości poprzez weryfikację danych zawartych w złożonych deklaracjach** o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Związek od 1 marca 2021 r. **wyłączył nieruchomości niezamieszkałe ze związkowego systemu odbioru odpadów komunalnych.** Zarządzany przez Związek Celowy Gmin MG-6 system gospodarowania odpadami komunalnymi obejmuje więc wszystkie nieruchomości zamieszkałe oraz nieruchomości niezamieszkałe w zabudowie tzw. mieszanej. W szczególności systemem tym objęte są nieruchomości wielorodzinne, gdzie zgodnie z art. 6h i 6m Ustawy deklaracje i opłaty za gospodarowanie odpadami wnoszą odpowiednio spółdzielnia mieszkaniowa bądź wspólnota mieszkaniowa (niezależnie od tego, jaki jest status lokali w budynkach znajdujących się w zasobach spółdzielni mieszkaniowej bądź danej wspólnoty mieszkaniowej).

Natomiast **właściciele nieruchomości niezamieszkałych** zobowiązani są do podpisania umowy na odbiór odpadów w podmiocie wpisanym do rejestru działalności regulowanej.¹²

W drodze przetargu została wybrana firma świadcząca usługę polegającą na **odbieraniu i zagospodarowaniu odpadów komunalnych** z terenu Gminy Kłodawa. Dnia 13 kwietnia 2017 r. Zgromadzenie Związku Celowego Gmin MG-6 podjęło uchwałę w sprawie podziału obszaru Związku Celowego Gmin MG-6 na 3 sektory. W celu zorganizowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, Związek w ramach prowadzonych postępowań przetargowych wyłonił przedsiębiorców odbierających odpady komunalne w poszczególnych sektorach. Za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z danego sektora oraz ich transport do wskazanych miejsc odzysku i unieszkodliwiania odpowiedzialny jest wyłącznie jeden podmiot. **Gmina Kłodawa wchodzi w skład sektora I.**¹³ Usługę odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych w okresie sprawozdawczym wykonywały podmioty: Lider konsorcjum: „EKO-MYŚL” Sp. z o.o. Dalsze 36, 74-300 Myślibórz; Partner Konsorcjum:

¹² Rejestr działalności regulowanej oraz inne informacje dotyczące gospodarki odpadami dostępne są na stronie <https://zcg.biuletyn.net/?bip=1&cid=1178&bsc=N>

¹³ Podział na sektory <https://zcg.biuletyn.net/?bip=1&cid=1240&bsc=N>

Zakład Utylizacji Odpadów Clean City sp. z o.o. z siedzibą w Mnichach, Mnichy 100, 64-421 Kamionna.

Operatorem świadczącym usługę odbioru odpadów komunalnych w Gminie Kłodawa był i jest Eko-Mysł Sp. z o.o. z siedzibą w Dalsze 36, 74-300 Myślibórz.

Wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami jest ustalana jako iloczyn mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty.

Od 1 lipca 2021 r. opłata dla mieszkańca zamieszkującego w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej, wynosiła 32,00 zł od jednego mieszkańca. Również od 1.07.2021 r. określono stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości 64,00 zł miesięcznie w przeliczeniu na jedną osobę zamieszkującą nieruchomość.

Od 1 listopada 2023 r. opłata dla mieszkańca zamieszkującego w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej, wynosiła 38,00 zł od jednego mieszkańca. Również od 1 listopada 2023 r. określono stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości 76,00 zł miesięcznie w przeliczeniu na jedną osobę zamieszkującą nieruchomość.

Nieprzerwanie, w okresie sprawozdawczym obowiązywało ustalone w 2020 r. zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właściciela nieruchomości jednorodzinnej, który bioodpady, stanowiące odpady komunalne, kompostuje w kompostowniku przydomowym, w wysokości 5,00 zł od nieruchomości.

W przypadku nieruchomości niezamieszkałych, zlokalizowanych w tzw. zabudowie mieszanej, stawki opłaty ustalone zostały w zależności od zastosowanego pojemnika na odpady. Od 1 listopada 2023 r. dla nieruchomości niezamieszkałych, które w części stanowią nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne ustalona została stawka opłaty za jeden pojemnik, o określonej pojemności, dla każdej frakcji odpadów komunalnych. Podwyższona stawka opłaty za jeden pojemnik, o określonej pojemności, dla każdej frakcji odpadów komunalnych, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych, jest naliczana jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

Szczegóły znajdują się w Analizie stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Celowego Gmin MG-6 za lata 2023 i 2024.¹⁴

Na terenie Gminy Kłodawa w okresie sprawozdawczym obowiązywała **segregacja odpadów** komunalnych z podziałem na szkło, tworzywo sztuczne i metal, papier, bioodpady i zmieszane. Dotyczy wszystkich mieszkańców nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, w tym firm, które prowadzą na terenie Gminy Kłodawa działalność gospodarczą.

Informacje o ogólnej masie odpadów odebranych i zebranych, w tym odebranych i zebranych selektywnie według rodzajów odpadów przedstawiono na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego za lata 2022-2024 tj. za okres sprawozdawczy oraz rok 2022 dla porównania.

¹⁴ Analizy są dostępne na stronie <https://zcg.biuletyn.net/?bip=1&cid=1241&bsc=N>

Tabela 10. Odpady komunalne odebrane i zebrane z terenu Gminy Kłodawa w latach 2022-2024

Rodzaj odpadów	Masa odpadów (Mg - ton)		
	Rok bazowy 2022	2023	2024
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2 213,38	2 010,88	2 098,65
Papier i tektura	176,26	179,48	185,87
Szkło	225,15	216,68	221,58
Tworzywa sztuczne	302,84	309,09	314,06
Metale	0,07	0,24	0,24
Tekstylia	0,45	0,35	0,49
Odpady niebezpieczne	0,02	0,05	0,29
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	1,87	5,11	6,62
Odpady wielkogabarytowe	168,12	145,33	159,77
Odpady biodegradowalne	1225,76	1 477,07	1 585,85
Baterie i akumulatory	0,01	0,04	0,02
Zmieszane odpady opakowaniowe	0,00	2,01	2,63
Pozostałe	2,22	0,71	1,08
Ogółem	4 316,15	4 347,04	4 577,15

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Łącznie w ostatnim, dwuletnim okresie sprawozdawczym (lata 2023-2024) odebrano i zebrano 8 924,19 Mg odpadów komunalnych, z czego 4 347,04 Mg w 2023 r. oraz 4 577,15 Mg w 2024 r. Udział odpadów komunalnych niesegregowanych (zmieszanych) w ogólnej masie odpadów wyniósł 46,3 % w 2023 r. oraz 45,9 % w 2024 r. Za każdym razem był niższy niż w roku bazowym 2022. Zwiększył się zatem udział odpadów odebranych i zebranych selektywnie, co należy ocenić pozytywnie.

Tabela 11. Relacja odpadów odebranych i zebranych selektywnie do odpadów odebranych jako zmieszane z terenu Gminy Kłodawa w latach 2022-2024

Rodzaj odpadów	Masa odpadów (ton)		
	Rok bazowy 2022	2023	2024
niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2 213,38	2 010,88	2 098,65
selektywnie odebrane i zebrane odpady komunalne	2 102,77	2 336,16	2 478,50
łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych	4 316,15	4 347,04	4 577,15
udział odpadów odebranych i zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych	48,7	53,7	54,1
udział niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w relacji do ogółu odpadów komunalnych	51,3	46,3	45,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Do 2024 r. na terenie Związku Celowego Gmin MG-6 funkcjonował tylko jeden **Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych**, zlokalizowany przy ul. Małyszynskiej 180 w Gorzowie Wlkp., prowadzony przez INNEKO Sp. z o.o.

Natomiast od lutego 2024 r. Związek uruchomił 7 PSZOK-ów, po jednym dla Gmin: Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Lubiszyn i Santok oraz dwa dla Miasta Gorzów Wlkp. Inwestycja

otrzymała dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej 2 – 5 i 9 oraz Działania 1.3 Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020. Tytuł projektu: Budowa Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych na terenie gmin – uczestników Związku Celowego Gmin MG-6 z elementami uzupełniającymi.

W Gminie Kłodawa PSZOK funkcjonuje pod adresem: Różanki ul. Myśliwska 16a, na działce ewidencyjnej nr 177/4.

Odpady jakie przyjmuje PSZOK:

- papier,
- metale,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- bioodpady,
- odpady niebezpieczne,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- odpady z tekstyliów i odzieży.

Od dnia 9 maja 2024 r., zgodnie z Uchwałą nr XXX/139/2024 Zgromadzenia Związku Celowego Gmin MG-6 z dnia 4 kwietnia 2024 r. w sprawie ustalenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług dotyczących odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz przejęcia od właścicieli nieruchomości obowiązku wyposażenia nieruchomości w pojemniki i worki do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywania tych pojemników w odpowiednim stanie, zaczęły obowiązywać limity dostarczanych do PSZOK odpadów z 4 frakcji. To oznacza, że właściciele nieruchomości objętych systemem odbioru odpadów zorganizowanym przez Związek, w zamian za uiszczoną opłatę na rzecz Związku, będą mogli dostarczyć w roku kalendarzowym:

- 600 kg odpadów biodegradowalnych,
- 500 kg odpadów wielkogabarytowych,
- 600 kg odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
- 8 szt. opon od samochodów osobowych.

Możliwość oddawania odpadów do PSZOK poza terminami odbioru odpadów określonymi w harmonogramie pozwoliła mieszkańcom na bieżąco pozbywać się konkretnych frakcji odpadów, bez potrzeby magazynowania i przetrzymywania ich na swojej posesji do terminu mobilnej zbiórki tych odpadów. Dowóz odpadów do PSZOK mieszkańców organizuje we własnym zakresie.

Od listopada 2024 r. na terenie 7 Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych działają „PSZOKowiska” czyli miejsca, do których mieszkańcy Związku Celowego Gmin MG-6 mogą bezpłatnie przynieść niepotrzebne, ale czyste i sprawne (bądź wymagające niewielkiej naprawy) przedmioty, z których bezpłatnie będą mogli skorzystać inni użytkownicy.

Gminy są zobowiązane do osiągnięcia **poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych** (od 2021 r.) oraz **poziomu składowania** (od 2025 r.). Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych został określony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz.U. 2021 poz. 1530). Rozporządzenie obowiązuje dla wyliczania poziomu od roku 2021 włącznie, a wymagany poziom to minimum 20 % za 2021 r., minimum 25 % za 2022 r., minimum 35 % za 2023 r. oraz minimum 45 % za 2024 r. **Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych dla Gminy Kłodawa wyniósł:**¹⁵

- 32,88 % w 2022 r., przy wymaganym minimum 25 % (został osiągnięty),
- 45,65 % w 2023 r., przy wymaganym minimum 35 % (został osiągnięty),
- 50,28 % w 2024 r., przy wymaganym minimum 45 % (został osiągnięty).

Poziom składowania osiągnięty przez Gminę Kłodawa przedstawiony w analizach stanu gospodarki odpadami komunalnymi wyniósł:

- 28,70 % w 2022 r.,
- 30,38 % w 2023 r.,
- 29,59 % w 2024 r.,

przy czym przepisy nie określają wymaganego poziomu w odniesieniu do tych lat.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne - podstawa prawna to Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. 2016 poz. 2167). Rozporządzenie obowiązywało dla wyliczania poziomu do roku 2020 włącznie, a wymagany poziom to minimum 70 % za 2020 r. Zgodnie z art. 13. ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, do ewidencji odpadów oraz sprawozdań składanych za pośrednictwem BDO za 2021 r. na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stosuje się przepisy dotychczasowe, w tym stosuje się dotychczasową definicję odpadów komunalnych. W związku z tym, że gminy w dalszym ciągu będą zapewniały przyjmowanie odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych, w sprawozdaniach

¹⁵ Informację o wysokościach osiągniętych poziomów w gospodarce odpadami podano wg informacji uzyskanej od Marszałka Województwa Lubuskiego wg stanu na 28.10.2025 r. (dotyczy lat 2021-2023), a także na podstawie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Celowego Gmin MG-6 za 2024 rok (dotyczy 2024 roku).

komunalnych w dalszym ciągu będą zbierane informacje w zakresie masy ww. odpadów (jednakże bez obowiązku osiągnięcia określonych poziomów ich recyklingu).¹⁶

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania - podstawa prawna to Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. 2017 poz. 2412) – obowiązywało dla wyliczania poziomu do roku 2020 włącznie, a wymagany poziom to maksimum 35 % do dnia 16 lipca 2020 r.¹⁷ Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania dla Gminy Kłodawa wyniósł:

- 45,80 % w 2022 r. (nie spełnia dotychczasowej normy),
- 44,52 % w 2023 r. (nie spełnia dotychczasowej normy),
- 2024 r. nie został podany w Analizie stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Celowego Gmin MG-6 za 2024 rok.

Rolnicy z terenu Gminy Kłodawa mogą oddać odpady rolnicze do podmiotów, których lista jest zamieszczona na stronie internetowej Związku Celowego Gmin MG-6.¹⁸ Podane są tam adresy punktów zbierania odpadów folii, sznurka oraz opon, powstających w gospodarstwach rolnych lub zakładów przetwarzania takich odpadów.

Na terenie Związku Celowego Gmin MG-6, a więc także Gminy Kłodawa prowadzona jest **edukacja ekologiczna** mająca na celu zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie potrzeby prawidłowego segregowania odpadów.

Na stronie internetowej Związku Celowego Gmin MG-6 udostępnione są informacje o zasadach gospodarowania odpadami komunalnymi (m.in. zasady segregacji odpadów, adres i godziny otwarcia PSZOK-u, częstotliwość opróżniania pojemników, informacje o wysokości stawki opłaty „śmieciowej” i sposobie jej uiszczania, o podmiocie odbierającym odpady) oraz szczegółowy harmonogram odbioru odpadów zmieszanych i opakowaniowych z poszczególnych miejscowości i ulic, natomiast w przypadku dni ustawowo wolnych od pracy zamieszczane są przesunięcia terminów wywozu odpadów.

Ponadto w ramach spotkań z mieszkańcami, ich wizyt w Urzędzie Gminy przekazywane są informacje obejmujące zagadnienia środowiskowe głównie związane z gospodarką odpadami - właściwą segregacją odpadów, potrzebą korzystania z PSZOK, kompostowaniu odpadów biodegradowalnych, zagospodarowaniu odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu RTV i AGD.

¹⁶ <https://bdo.mos.gov.pl/news/wyjasnienia-ministerstwa-klimatu-i-srodowiska-dotyczace-przekazywania-danych-w-ramach-sprawozdawczosci-komunalnej-za-2021-r/>

¹⁷ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170002412>

¹⁸ Odpady rolnicze <https://zcg.net.pl/gospodarka-odpadami/adresy-punktow-zbierania-odpadow-folii-sznurka-oraz-opon/>



Ryc. 10. Fragment ulotki prezentującej zasady segregacji odpadów Celowego Gmin MG-6

Źródło: <https://zcg.net.pl/cms/file/3866>

Unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest

W okresie sprawozdawczym realizowany był Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kłodawa na lata 2009-2032” przyjęty Uchwałą nr XX/156/12 rady Gminy Kłodawa z dnia 24 października 2012 r.

Kontynuowane było zadanie **usuwania wyrobów zawierających azbest i kierowanie ich do unieszkodliwienia**. Dane zostały wprowadzone do Bazy Azbestowej (<https://bazaazbestowa.gov.pl>) i są na bieżąco aktualizowane.

Masa wyrobów zawierających azbest usuniętych w latach 2023-2024 z podaniem kosztów zadania przedstawia się następująco:

- 2023 r.: masa 26,97 ton, ogólny koszt 38 202,72 zł, w tym dotacja z WFOŚiGW 10 217,74 zł,
- 2024 r.: masa 20,13 ton, ogólny koszt 33 494,56 zł, w tym dotacja z WFOŚiGW 0 zł.

zawierających azbest z otoczenia człowieka oraz ich bezpieczne i prawidłowe unieszkodliwienie.

Usuwanie azbestu powinno zakończyć się do 31.12.2032 r.

Na terenie Gminy Kłodawa **nie występują instalacje komunalne**.¹⁹ Nie ma czynnych składowisk i instalacji gospodarowania odpadami komunalnymi. Najbliżej zlokalizowaną instalacją komunalną jest zakład INNEKO Sp. z o.o. Teatralna 49, 66-400 Gorzów Wielkopolski. Instalacja jest zlokalizowana na ul. Małyszyńska 180.

2.9. ZASOBY PRZYRODNICZE

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody przedstawia formy ochrony przyrody. Za ustanowienie form ochrony przyrody i planów ochrony odpowiedzialne są odpowiednie organy wskazane w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Na terenie Gminy Kłodawa znajdują się obszary chronione prawnie:

- Obszary Natura 2000 „Ostoja Barlinecka” oraz „Puszcza Barlinecka”,
- rezerwaty przyrody: „Wilanów”, „Dębina”, „Rzeka Przyleżek” oraz „Torfowiska Andromedy”,
- Gorzowski Park Krajobrazowy,
- Obszar Chronionego Krajobrazu: „Puszcza Barlinecka”,
- użytki ekologiczne: „Torfowisko Górne”, „Torfowisko Dolne”, „Wilanów”, „Różanki” i „Bagna”,
- 4 pomniki przyrody.

W okresie sprawozdawczym przyjęto następujące **akty prawne**:

1. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 kwietnia 2023 r.

¹⁹ Lista instalacji komunalnych dostępna jest na stronie https://bip.lubuskie.pl/228/3268/Lista_Instalacji_Komunalnych/

w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Barlinecka PLH080071.

2. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 25 września 2024 r. w sprawie planu ochrony rezerwatu przyrody „Dębina”.
3. Uchwała Nr III/44/24 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 9 września 2024 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Gorzowskiego Parku Krajobrazowego.
4. Uchwała nr LV/477/2023 Rady Gminy Kłodawa z dnia 25 października 2023 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody. Ochroną objęto drzewo wierzbą białą „Gienia”. Pomnik przyrody położony na działce o numerze ewidencyjnym 100/10 obręb 01 Santocko.
5. Prowadzono prace zmierzające do utworzenia rezerwatu przyrody „Torfowiska Andromedy”. Uznanie rezerwatu przyrody nastąpiło 08.05.2025 r. w oparciu o Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 17 kwietnia 2025 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Torfowiska Andromedy”.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim poinformował, że w latach 2023-2024 na terenie Gminy Kłodawa nie były wykonywane prace związane z ochroną roślin, zwierząt, grzybów oraz rozwoju i bieżącej ochrony obszarów i obiektów cennych przyrodniczo.

W okresie sprawozdawczym został uchwalony Audyt krajobrazowego województwa lubuskiego przyjęty Uchwałą nr IV/66/24 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 28 października 2024 r.²⁰ Jest to jeden z pierwszych wojewódzkich audytów krajobrazowych. Audyt krajobrazowy to opracowanie sporządzane dla obszaru województwa, identyfikujące, charakteryzujące i waloryzujące oraz wskazujące sposoby kształtowania i ochrony krajobrazu (w tym kulturowego).

Lasy położone na terenie Gminy Kłodawa mają różnych właścicieli i zarządców.

Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa zarządzane są przez **Nadleśnictwa**.

Lesistość wynosi 67,8 %, co jest bardzo wysokim wynikiem. Ogólna powierzchnia gruntów leśnych wynosi 16 316,63 ha. Natomiast powierzchnia lasów na terenie Gminy Kłodawa na koniec 2024 r. wg GUS wyniosła ogółem 15 905,40 ha, w tym:

- lasy publiczne ogółem zajmują powierzchnię 15 843,42 ha, co stanowi 98,0 % ogólnej powierzchni lasów,
- lasy prywatne ogółem zajmują powierzchnię 61,98 ha, co stanowi 0,4 % ogólnej powierzchni lasów,
- powierzchnia lasów na 1 mieszkańca wynosi 168,3 ha.

Zwarte połączenie lasów obejmują północną część Gminy Kłodawa.

Nadleśnictwa realizują Plany Urządzenia Lasu. Dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa obowiązują dokumentacje urzędzeniowe tj. uproszczone plany urządzenia lasów oraz decyzje Starosty Gorzowskiego wydawane na podstawie inwentaryzacji stanu lasów.

W ramach przeciwdziałania degradacji lasów prowadzone jest sprzątanie lasów.

Nadleśnictwa oraz pozostali właściciele i zarządy lasów na bieżąco monitorują lasy pod kątem różnych zagrożeń w tym prowadzi ochronę przeciwpożarową. Drzewostany na terenie Gminy Kłodawa, są dotknięte **skutkami narastającej suszy**.

²⁰ Audyt krajobrazowy województwa lubuskiego dostępny jest na stronie https://bip.lubuskie.pl/918/5288/Audyt_krajobrazowy_wojewodztwa_lubuskiego/

2.10. POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje poważną awarię jako zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jeśli poważna awaria ma miejsce w zakładzie, określa się ją mianem poważnej awarii przemysłowej. Zakładem stwarzającym zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o których mowa w art. 248 ust. 1 Ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zwanej dalej „awarią przemysłową”, w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o zwiększonym ryzyku”, albo za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o dużym ryzyku”.

Według ewidencji i informacji Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Zielonej Górze na terenie Gminy Kłodawa:

- **nie ma zlokalizowanych zakładów dużego ryzyka (ZDR);**
- **nie ma zlokalizowanych zakładów zwiększonego ryzyka (ZZR);**
- należy wyjaśnić, że każdy zakład, który magazynuje substancje niebezpieczne może być potencjalnym sprawcą poważnej awarii;
- w okresie sprawozdawczym na terenie Gminy Kłodawa **nie doszło do wystąpienia żadnych nadzwyczajnych zdarzeń** o znamionach poważnych awarii przemysłowych, ani innych poważnych awarii w transporcie skutkujących zanieczyszczeniem wód i gleby czy też skażeniem środowiska substancjami toksycznymi.

Według danych przedstawionych przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wielkopolskim w latach 2021-2024 **nie odnotowano działań związanych z nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska czy zagrożeniami ekologicznymi.** Nie odnotowano zdarzeń związanych z uwolnieniem toksycznych środków, awariami przemysłowymi, uszkodzeniami rurociągów, rozszczelnieniem cystern czy pożarów podczas których zostały uwolnione substancje zagrażające środowisku. Wsparciem dla PSP są Ochotnicze Straże Pożarne.

Na bieżąco dostosowywane są procedury kryzysowe do bieżących zagrożeń w dokumentach związanych z zarządzaniem kryzysowym na terenie Gminy Kłodawa.

Działalność kontrolna WIOŚ:

W okresie 1.01.2023 r. – 31.12.2023 r. na terenie Gminy Kłodawa **Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze** przeprowadził 16 kontroli, w tym:

- 2 kontrole planowe z wyjazdem w teren do ustalonego podmiotu,
- 5 kontroli pozaplanowych z wyjazdem w teren do ustalonego podmiotu – interwencyjnych,

- 9 kontroli dokumentacyjnych opartych na analizie badań automonitoringowych (analiza dokumentów przekazanych przez zakład w celu oceny dotrzymywania wielkości dopuszczalnych oraz spełnienia wymagań dotyczących badań automonitoringowych).

Przeprowadzone kontrole planowe i pozaplanowe z wyjazdem w teren do ustalonego podmiotu obejmowały odpowiednio następujące cele:

1. Kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.
2. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.
3. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza.
4. Kontrola w zakresie przeciwdziałania marnowaniu żywności.
5. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów).
6. Kontrola przestrzegania przepisów przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami palnymi w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 2023 r. zastosowano następujące działania pokontrolne:

- wydano 4 zarządzenia pokontrolne (9 obowiązków),
- zastosowano sankcję karną w postaci 1 mandatu (kwota 500 zł) oraz 1 pouczenia,
- wydano 3 decyzje administracyjne (ostateczne).

W okresie od 1.01.2024 r. do 31.12.2024 r. na terenie Gminy Kłodawa **Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze** przeprowadził 8 kontroli, w tym:

- 1 kontrolę planową z wyjazdem w teren,
- 2 kontrole pozaplanowe z wyjazdem w teren do ustalonego podmiotu – 1 interwencyjna i 1 na wniosek,
- 5 kontroli dokumentacyjnych opartych na analizie badań automonitoringowych (analiza dokumentów przekazanych przez zakład w celu oceny dotrzymywania wielkości dopuszczalnych oraz spełnienia wymagań dotyczących badań automonitoringowych).

Przeprowadzone kontrole planowe i pozaplanowe z wyjazdem w teren do ustalonego podmiotu obejmowały odpowiednio następujące cele:

1. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów).
2. Kontrola wytwórców olejów odpadowych oraz podmiotów prowadzących odzysk i regenerację olejów odpadowych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 2024 r. zastosowano następujące działania pokontrolne:

- wydano 1 zarządzenie pokontrolne (3 obowiązki),
- zastosowano sankcje karne w postaci 2 mandatów (na kwotę 900 zł),
- wydano 1 decyzję administracyjną (ostateczna).

3. WYKAZ INWESTYCJI ZREALIZOWANYCH W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

W kolejnej tabeli przedstawiono najważniejsze zadania realizowane w latach 2023-2024. Wymieniono głównie zadania zrealizowane przez Gminę Kłodawa, w uzasadnionych przypadkach przez inne podmioty działające na tym terenie. Określono rok i koszt realizacji.

Tabela 12. Zestawienie wybranych zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Kłodawa zrealizowanych w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach obszarów interwencji	Rok realizacji	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA				
1.	Modernizacja pokrycia dachowego oraz modernizacja pomieszczeń w szkole podstawowej w Kłodawie.	2023	499 817,89	Realizacja: Gmina Kłodawa.
2.	Przebudowa budynku szkoły podstawowej w Różankach (dofinansowanie z Polskiego Ładu).	2023	3 448 258,06	Realizacja: Gmina Kłodawa.
3.	Modernizacja kotłowni gazowej w remizie strażackiej w Kłodawie.	2023	11 200,00	Realizacja: Gmina Kłodawa.
4.	Wykonanie drzwi wejściowych w gminnym Żłobku.	2023	33 140,00	Realizacja: Gmina Kłodawa.
5.	Projekt remontu i audyt energetyczny budynku ochotniczej Straży Pożarnej w Kłodawie.	2024	59 083,15	Realizacja: Gmina Kłodawa.
6.	Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Różankach.	2024	3 149 887,92	Realizacja: Gmina Kłodawa.
7.	Montaż instalacji fotowoltaicznej na konstrukcji gruntowej przy ulicy Dębowej 3a przy Szkole Podstawowej w Różankach.	2024	126 953,56	Realizacja: Gmina Kłodawa.
8.	Audyt energetyczny Szkoły Podstawowej w Kłodawie.	2024	12 300,00	Realizacja: Gmina Kłodawa.
9.	Wykonanie instalacji fotowoltaicznej przy budynku żłobka i przedszkola w Kłodawie.	2024	143 341,90	Realizacja: Gmina Kłodawa.
10.	Wymiana kotła gazowego w ośrodku zdrowia w Kłodawie.	2024	14 400,52	Realizacja: Gmina Kłodawa.
11.	Przebudowa i rozbudowa budynku po byłym przedszkolu na potrzeby GOPS.	2024	114 072,00	Realizacja: Gmina Kłodawa.
12.	Dotacje dla mieszkańców na wymianę źródeł ciepła.	2024	55 000,00	Realizacja: Gmina Kłodawa.
13.	Modernizacja kotłowni gazowej w sali wiejskiej w Różankach.	2024	31 194,00	Realizacja: Gmina Kłodawa.
14.	Remont świetlicy wiejskiej w Rybakowie.	2024	292 949,86	Realizacja: Gmina Kłodawa.
15.	Dotacja dla Parafii Rzymskokatolickiej w Kłodawie na remont dachu (14 000,00 zł) oraz dotacja dla Parafii	2024	16 900,00	Realizacja: Gmina Kłodawa.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kłodawa za lata 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach obszarów interwencji	Rok realizacji	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
	Rzymskokatolickiej w Różankach dotycząca remontu kościoła w kwocie 2 900,00 zł.			
16.	Modernizacja pokrycia dachowego na budynku pawilonu sportowego w Wojciszczach.	2024	68 036,34	Realizacja: Gmina Kłodawa.
ZAGROŻENIE HAŁASEM				
17.	Wydatki bieżące na lokalny transport zbiorowy (rozdział 60004 klasyfikacji budżetowej).	2023- 2024	2023 - 2 017 797,81 2024 - 2 346 952,40	Realizacja: Gmina Kłodawa.
18.	Wydatki bieżące na drogi publiczne gminne, w tym m.in. zakup usług, materiałów i wyposażenia. (rozdział 60016 klasyfikacji budżetowej).	2023- 2024	2023 - 845 722,62 2024 - 1 206 492,77	Realizacja: Gmina Kłodawa.
19.	Wydatki bieżące na drogi wewnętrzne (rozdział 60017 klasyfikacji budżetowej).	2023- 2024	2023 - 29 633,76 2024 - 136 718,56	Realizacja: Gmina Kłodawa.
20.	Wydatki bieżące na dowożenie uczniów do szkół (rozdział 80113 klasyfikacji budżetowej).	2023- 2024	2023 - 533 814,94 2024 - 510 816,24	Realizacja: Gmina Kłodawa.
21.	Modernizacja dróg powiatowych, tj. przebudowa drogi w Wojciszczach.	2023	39 852,00	Realizacja: Gmina Kłodawa.
22.	Modernizacja dróg powiatowych, tj. modernizacja drogi w Santocku.	2023	290 615,71	Realizacja: Gmina Kłodawa.
23.	Modernizacja dróg powiatowych, tj. budowa chodnika w Chwałęcicach.	2023	21 994,77	Realizacja: Gmina Kłodawa.
24.	Modernizacja i budowa dróg gminnych, tj. budowa chodnika przy ul. Jeziornej w Kłodawie, ulicy Polnej, Jagodowej, Nefrytowej, Irysowej, Wiosennej w Kłodawie; Leśnej w Chwałęcicach, Brzozowej w Zdroisku, Dębowej i Pogodnej w Santocku, Mysłiwskiej w Różankach.	2023	2 084 245,11	Realizacja: Gmina Kłodawa.
25.	Rozbudowa drogi gminnej ul. Szkolna w Kłodawie.	2023	833 680,18	Realizacja: Gmina Kłodawa.
26.	Przebudowa ul. Leśnej w Chwałęcicach.	2023	1 104 502,05	Realizacja: Gmina Kłodawa.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kłodawa za lata 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach obszarów interwencji	Rok realizacji	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
27.	Modernizacja i budowy dróg wewnętrznych, tj. przebudowa ulicy Polnej w Wojcieszycach i drogi Łośnie.	2023	381 148,94	Realizacja: Gmina Kłodawa.
28.	Opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy ścieżek rowerowych.	2023	184 500,00	Realizacja: Gmina Kłodawa.
29.	Modernizacja dróg powiatowych, tj. przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej nr 1406F na odcinku Kłodawa - Wojcieszycy, Wojcieszycy - DK 22 wraz z przebudową drogi powiatowej nr 1404F Wojcieszycy – Różanki.	2024	1 430 287,40	Realizacja: Gmina Kłodawa.
30.	Modernizacja dróg powiatowych, tj. budowa chodnika w Różankach ul. Lipowa.	2024	170 196,40	Realizacja: Gmina Kłodawa.
31.	Modernizacja dróg powiatowych, tj. budowa chodnika w Zdroisku w ramach przebudowy drogi nr 1405F.	2024	44 464,45	Realizacja: Gmina Kłodawa.
32.	Remont odcinka drogi ulicy Polnej w Kłodawie.	2024	365 943,83	Realizacja: Gmina Kłodawa.
33.	Budowa drogi ul. Makowa na działce nr 578/8 w Kłodawie.	2024	161 955,95	Realizacja: Gmina Kłodawa.
34.	Przebudowa drogi ul. Brzegowa w Kłodawie.	2024	310 648,80	Realizacja: Gmina Kłodawa.
35.	Przebudowa drogi ul. Nadbrzeżna w Kłodawie.	2024	263 748,90	Realizacja: Gmina Kłodawa.
36.	Rozbudowa drogi ul. Dąbentowa w Kłodawie.	2024	473 157,59	Realizacja: Gmina Kłodawa.
37.	Przebudowa ulicy Różanej w Różankach.	2024	136 787,15	Realizacja: Gmina Kłodawa.
38.	Remont ul. Dębowej w Santocku.	2024	406 199,26	Realizacja: Gmina Kłodawa.
39.	Rozbudowa drogi ulica Platanowa w Santocku.	2024	262 013,70	Realizacja: Gmina Kłodawa.
40.	Przebudowa ul. Jaworowej w Chwałęcicach.	2024	239 324,71	Realizacja: Gmina Kłodawa.
41.	Przebudowa drogi ul. Sosnowa w Chwałęcicach.	2024	121 567,05	Realizacja: Gmina Kłodawa.
42.	Zakup dwóch wiat przystankowych do zamontowania w Zdroisku przy ul. Źródlanej oraz w Kłodawie przy ul. Gorzowskiej naprzeciw jeziora.	2024	10 233,60	Realizacja: Gmina Kłodawa.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kłodawa za lata 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach obszarów interwencji	Rok realizacji	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE				
43.	Monitoring pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Kłodawa.	2023-2024	koszty administracyjne WIOŚ / GIOŚ	Realizacja: Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze.
GOSPODAROWANIE WODAMI / GOSPODARKA WODNO – SCIEKOWA				
44.	Wydatki bieżące na melioracje wodne.	2023-2024	2023 - 20 613,77 2024 - 12 679,92	Realizacja: Gmina Kłodawa.
45.	Wydatki bieżące na infrastrukturę wodociagową wsi (rozdział 01043 klasyfikacji budżetowej).	2023-2024	2023 - 130 374,90 2024 - 165 447,14	Realizacja: Gmina Kłodawa.
46.	Wydatki bieżące na infrastrukturę sanitacyjną wsi (rozdział 01044 klasyfikacji budżetowej).	2023-2024	2023 - 157 970,84 2024 - 14 475,35	Realizacja: Gmina Kłodawa.
47.	Sieć wodociagowa w Różankach Szklarni, dokumentacja projektowa dotycząca wodociagu w Rybakowie przy ulicy Dębowej oraz opracowanie aktualizacji kosztorysu inwestorskiego dotyczącego budowy sieci.	2023	76 253,85	Realizacja: Gmina Kłodawa.
48.	Zakup 20 wodomierzy.	2023	5 536,60	Realizacja: Gmina Kłodawa.
49.	Zakup materiałów do budowy sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Klonowej i Śliwkowej w Chwałęcicach oraz w Kłodawie w działce 446/6.	2023	28 160,94	Realizacja: Gmina Kłodawa.
50.	Przebudowa stacji uzdatniania wody w Łośnie.	2024	2 719 352,63	Realizacja: Gmina Kłodawa.
51.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Kłodawie i Mironicach.	2024	172 664,81	Realizacja: Gmina Kłodawa.
52.	Budowa sieci wodociagowej w Łośnie, budowa sieci wodociagowej przy ulicy Dębowej w Rybakowie, wykonanie przyłączy energetycznych do sieci energetycznych przepompowni ścieków, opracowanie kosztorysów inwestorskich.	2024	183 969,35	Realizacja: Gmina Kłodawa.
53.	Wymiana instalacji kanalizacji sanitarnej żeliwnej w przedszkolu w Wojcieszczykach.	2024	56 880,00	Realizacja: Gmina Kłodawa.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kłodawa za lata 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach obszarów interwencji	Rok realizacji	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
54.	Dotacje na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.	2024	10 080,50	Realizacja: Gmina Kłodawa.
ZASOBY GEOLOGICZNE I GLEBY				
55.	Wydatki bieżące na plany zagospodarowania przestrzennego (rozdział 71004 klasyfikacji budżetowej).	2023-2024	2023 – 103 224,02 2024 - 172 811,00	Realizacja: Gmina Kłodawa.
56.	Badania zasobności gleb w makroelementy (fosfor, potas, magnez) oraz określenie potrzeb wapnowania.	2023-2024	zadanie realizowane z opłat wnoszonych przez rolników	Realizacja: Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Gorzowie Wielkopolskim.
57.	Przeprowadzenie szkoleń dla rolników w zakresie prawidłowej gospodarki rolnej.	2023-2024	działalność statutowa	Realizacja: Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego.
GOSPODARKA ODPADAMI				
58.	Wydatki bieżące na gospodarkę odpadami komunalnymi (rozdział 90002 klasyfikacji budżetowej).	2023-2024	2023 – 33 144,60 2024 - 25 560,53	Realizacja: Gmina Kłodawa.
59.	Wydatki bieżące na oczyszczanie miast i wsi (rozdział 90003 klasyfikacji budżetowej).	2023-2024	2023 – 23 412,35 2024 - 49 588,92	Realizacja: Gmina Kłodawa.
ZASOBY PRZYRODNICZE				
60.	Wydatki bieżące na utrzymanie zieleni w gminie (rozdział 90004 klasyfikacji budżetowej).	2023-2024	2023 – 123 564,46 2024 - 176 704,21	Realizacja: Gmina Kłodawa.
61.	Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego poprzez budowę siłowni zewnętrznej i wiaty rekreacyjnej oraz zakup i montaż małej architektury w Kłodawie.	2023	196 514,71	Realizacja: Gmina Kłodawa.
62.	Zakup traktorka do pielęgnacji boiska w Kłodawie.	2023	22 000,00	Realizacja: Gmina Kłodawa.
63.	Modernizacja plaży przy jeziorze w Kłodawie.	2024	154 881,00	Realizacja: Gmina Kłodawa.
64.	Zagospodarowanie terenu poprzez montaż małej architektury w ramach modernizacji placu zabaw w Rożankach.	2024	392 866,92	Realizacja: Gmina Kłodawa.
65.	Zagospodarowanie terenu rekreacji na działce nr 100/39 w Kłodawie (przy GCK)	2024	51 660,00	Realizacja: Gmina Kłodawa.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kłodawa za lata 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach obszarów interwencji	Rok realizacji	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
66.	Realizacja Planów Urządzenia Lasów dla Nadleśnictw.	2023-2024	w ramach działań statutowych	Realizacja: Nadleśnictwa.
POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE				
67.	Wydatki bieżące na ochotnicze strażę pożarną (rozdział 75412 klasyfikacji budżetowej).	2023-2024	2023 – 509 105,29 2024 - 706 222,74	Realizacja: Gmina Kłodawa.
68.	Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego MAN TGM dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Łośnie.	2024	1 166 367,68	Realizacja: Gmina Kłodawa.
69.	Budowa remizy dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Łośnie wraz z wyposażeniem.	2024	2023 – 766 471,65 2024 - 1 235 671,36	Realizacja: Gmina Kłodawa.
70.	Prowadzenie rejestru zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.	2023-2024	koszty administracyjne WIOŚ	Realizacja: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Zielonej Górze.
71.	Prowadzenie rejestru poważnych awarii przemysłowych oraz kontroli zakładów - na opisywanym terenie w okresie sprawozdawczym nie wystąpiły poważne awarie przemysłowe.	2023-2024	koszty administracyjne WIOŚ	Realizacja: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Zielonej Górze.

Opracowano na podstawie: danych uzyskanych w czasie ankietyzacji, a także na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu Gminy Kłodawa.

4. ANALIZA WYDATKÓW GMINY KŁODAWA W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA NA TLE OGÓŁU WYDATKÓW

Analiza wydatków Gminy Kłodawa w przekroju lat 2023-2024 pozwala stwierdzić, że wydatki w 2024 r. w **Dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska** w ujęciu kwotowym były wyższe niż w 2023 r.

Wydatki budżetowe ogółem Gminy Kłodawa w roku 2023 wyniosły 55,2 mln zł, natomiast w 2024 r. ukształtowały się na poziomie 71,0 mln zł.

W tym czasie wydatki w Dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska zwiększyły się z 2,2 mln zł do 3,6 mln zł, a udział tych wydatków w ogóle wydatków zwiększył się z 4,0 % do 5,0 %. Warto zauważyć, że wydatki na ogólnie pojętą ochronę środowiska zawarte są również w innych działach klasyfikacji budżetowej np.: rolnictwo i łowiectwo czy transport i łączność.

Źródło finansowania przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska stanowiły w głównej mierze środki własne Gminy Kłodawa.

5. SPÓJNOŚĆ Z PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA POWIATOWEGO

W okresie sprawozdawczym na poziomie powiatowym realizowano „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Gorzowskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” przyjęty Uchwałą Nr 196/XXXVII/2021 Rady Powiatu Gorzowskiego z dnia 29 listopada 2021 r.

Analiza spójności zadań wyznaczonych do realizacji w gminnym programie ochrony środowiska z zadaniami wyznaczonymi w powiatowym programie ochrony środowiska:

- co do zasady **zadania przewidziane w programach ochrony środowiska są ze sobą spójne** ze względu na zamierzony efekt jakim jest poprawa jakości środowiska,
- widoczne są rozbieżności w sposobie zapisu poszczególnych zadań jednak wskazany brak spójności w sposobie zapisu poszczególnych zadań nie wynika z tego, że zadania się wykluczają, ale z istoty problemów występujących w obu jednostkach i możliwościach realizacji poszczególnych zadań,
- występują różnice w zakresie układu treści czy objętości dokumentów, jednak zakres tematyczny jest podobny.

Ogólnie należy stwierdzić, że oba analizowane dokumenty mają na celu ochronę środowiska i poszczególnych jego komponentów dlatego **treść i zgodność tych dokumentów biorąc pod uwagę spójność zapisów należy ocenić pozytywnie.**

6. BARIERY REALIZACJI ZADAŃ

Analiza wykonania zadań pozwala na stwierdzenie, że **podstawowymi barierami w realizacji zadań** przewidzianych w programie ochrony środowiska były w latach 2023-2024:

1. **Barьеры finansowe** – każda jednostka samorządu terytorialnego posiada ograniczone środki finansowe i tylko część z nich może przeznaczyć na realizację zadań służących ochronie środowiska. Ponadto niepewna jest możliwość pozyskania środków zewnętrznych, np. z WFOŚiGW w Zielonej Górze, Funduszy Europejskich dla Lubuskiego na lata 2021-2027 (dawnego Regionalnego Programu Operacyjnego) czy innych środków unijnych i krajowych. Dlatego niektóre zadania muszą być odsunięte w czasie.
2. **Nadzwyczajne zagrożenia**, których nie można było przewidzieć w momencie planowania zadań w POŚ – przykładem takiej bariery były **ograniczenia związane z pandemią COVID-19**. Dotyczyło to wprowadzenia lat przed okresem sprawozdawczym, ale wpłynęło na działania podejmowane w okresie sprawozdawczym. Wprowadzenie obostrzeń w latach 2020-2022 wydłużyło część procedur administracyjnych zmierzających do realizacji inwestycji w latach 2023-2024.
3. **Barьеры związane ze zmiennością przepisów** – szybko zmieniające się prawo np. w zakresie sposobów segregacji odpadów (nowe rozporządzenia), mogą być np. dla mieszkańców niejasne. Realizując wiele zadań z zakresu ochrony środowiska, właściciele bądź zarządcy nieruchomości muszą mierzyć się ze zdobyciem pozwoleń i decyzji i może być to czynnikiem zniechęcającym ich do podjęcia realizacji zadania.
4. **Barьеры wynikające z niewystarczającej świadomości ekologicznej** – skuteczność ochrony środowiska zależy od zaangażowania wszystkich obywateli w konkretne działania. Obejmuje m.in. świadomą konsumpcję, ograniczenie wytwarzania odpadów i odpowiednią ich segregację, oszczędzanie zasobów (energii i wody), zmniejszanie negatywnego wpływu na jakość powietrza. Osiągnięcie celów środowiskowych zależy od poziomu kompetencji ekologicznych reprezentowanych przez społeczeństwo.
5. **Barьеры prawne** – każde zadanie jakie mogłoby być realizowane w zakresie ochrony środowiska musi być zgodne z obowiązującym prawem (np. z zakresu strategicznych ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko), co w związku z mnogością interpretacji prawnych przepisów może powodować długotrwałą realizację niektórych zadań bądź niespójność działań podejmowanych przez różne podmioty. Przykładem jest tu rozwój energetyki wiatrowej, gdzie prawo ogranicza lub wręcz uniemożliwia budowę nowych elektrowni wiatrowych w niektórych lokalizacjach.
6. **Brak konsekwentnej polityki państwa w zakresie ochrony środowiska** - przyjęte w polityce ekologicznej cele, zasady i priorytety w dużym stopniu określają rodzaj i sposób organizacji systemu zarządzania środowiskiem na szczeblu samorządu terytorialnego oraz charakter środków i instrumentów zarządzania. Nie zawsze można przewidzieć kierunek zmian – np. w okresie projektowania POŚ szczególną uwagę kierowano na rozwój sieci gazowej, a obecnie możliwość montowania kotłów gazowych jak i użytkowania gazu ziemnego jako surowca będzie ograniczana.

7. ANALIZA WSKAŹNIKOWA REALIZACJI ZADAŃ

W tabeli zestawiono podstawowe wyniki statystyczne określające stopień realizacji efektów przewidzianych w programie ochrony środowiska.

Tabela 13. Wartości wskaźników stopnia zrealizowania zadań służących ochronie środowiska w latach 2023-2024

Lp.	Wskaźniki	Źródło danych	2023	2024
Ochrona klimatu i jakości powietrza				
1.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi, gdzie w ocenie uwzględnia się parametry wymienione poniżej:	GIOŚ Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim za rok 2023 i 2024	klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO ₂),		A	A
	dwutlenek azotu (NO ₂),		A	A
	tlenek węgla (CO),		A	A
	benzen (C ₆ H ₆),		A	A
	ozon (O ₃),		A (D2)	A (D2)
	pył PM10,		A	A
	pył PM2,5,		A/A1	A/A1
	benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe PM10,		A	A
	metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłe PM10.		A	A
2.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin, gdzie w ocenie uwzględnia się:		klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO ₂),		A	A
	tlenki azotu (NO _x),		A	A
	ozon (O ₃)		A (D2)	A (D2)
3.	Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej ogółem (%)	GUS	49,6	49,9
4.	Długość sieci gazowej ogółem tj. przesyłowej i dystrybucyjnej (km)	GUS	122,3	122,6
5.	Długość sieci gazowej dystrybucyjnej (km)	GUS	88,6	88,9
6.	Czynne przyłącza gazowe do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	GUS	1 468	1 516
7.	Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe ogółem w MWh	GUS	20 328,3	20 613,4
8.	Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe na ogrzewanie mieszkań w MWh	GUS	10 499,7	10 679,7

Lp.	Wskaźniki	Źródło danych	2023	2024
Zagrożenia hałasem				
9.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	GUS	37,9	37,9
10.	Ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) ogółem (km)	GUS	17,7	22,9
11.	Liczba przystanków autobusowych ogółem	GUS	79	79
Pola elektromagnetyczne				
12.	Wynik pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych	GIOŚ	brak badań, w powiecie w normie	brak badań, w powiecie w normie
13.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	GUS	37,9	37,9
Zasoby wodne				
14.	Stan wód powierzchniowych badanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych	GIOŚ	klasyfikacja w rozdziale 2.4.1.	klasyfikacja w rozdziale 2.4.1.
15.	Stan chemiczny i ilościowy Jednolitych Części Wód Podziemnych o numerach 33 i 34	GIOŚ	brak oceny w latach 2023-2024, natomiast ocena w 2022 r. wykazała dobry stan chemiczny i ilościowy	
16.	Klasyfikacja stanu wód podziemnych monitorowanych w punktach pomiarowych przez PIG-PIB	GIOŚ	brak badań	brak badań
Gospodarka wodno – ściekowa i gospodarowanie wodami				
17.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca (m³)	GUS	37,7	37,0
18.	Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej (%) ogółem	GUS	99,1	99,2
19.	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (km)	GUS	135,9	137,9
20.	Liczba przyłączy wodociągowych (sztuk)	GUS	3 167	3 232
21.	Woda dostarczona ogółem (tys. m³)	GUS	370,4	367,9
22.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym (tys. m³)	GUS	349,9	348,7
23.	Udział strat wody w łącznej ilości dostarczonej wody (%)	GUS	27,9	16,1
24.	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (%) ogółem	GUS	72,3	72,6

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kłodawa za lata 2023-2024

Lp.	Wskaźniki	Źródło danych	2023	2024
25.	Liczba przyłączy kanalizacyjnych (sztuk)	GUS	2 245	2 276
26.	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną w ciągu roku (tys. m ³)	GUS	262,2	268,0
27.	Liczba zbiorników bezodpływowych (sztuk)	GUS	507	388
28.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków (sztuk)	GUS	233	225
Zasoby geologiczne i gleby				
29.	Wielkość eksploatacji złóż surowców: piaski i żwiry (tys. t)	PIG-PIB	116	135
30.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	GUS	37,9	37,9
31.	Liczba decyzji o warunkach zabudowy	GUS	60	87
32.	Powierzchnia objęta decyzjami o warunkach zabudowy (ha)	GUS	43,2	42,3
33.	Liczba decyzji określających warunki rekultywacji terenów poeksploatacyjnych	Starosta	0 w 2023 r.	0 w 2024 r.
34.	Liczba decyzji uznających rekultywację za zakończoną	Starosta	0 w 2023 r.	1 w 2024 r.
35.	Powierzchnia potencjalnego historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi (ha)	RDOŚ	0	0
Gospodarka odpadami				
36.	Masa ogólna odebranych i zebranych odpadów komunalnych (Mg)	GUS	4 347,04	4 577,15
37.	Selektywnie zebrane i odebrane odpady komunalne w ciągu roku (Mg)	GUS	2 336,16	2 478,50
38.	Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku (Mg)	GUS	2 010,88	2 098,65
39.	Masa odebranych, zmieszanych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca (kg)	GUS	216,7	222,6
40.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca (kg)	GUS	468	485
41.	Punkty selektywnego zbierania odpadów w granicach gminy - stan w dniu 31 grudnia (liczba)	analizy	0	1
42.	Liczba koszy na śmieci - stan w dniu 31 grudnia	GUS	100	100
42.	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych został osiągnięty / nie został osiągnięty	analizy	został osiągnięty	został osiągnięty
43.	Masa wyrobów zawierających azbest unieszkodliwiona w danym roku (Mg)		26,97	20,13
Zasoby przyrodnicze				
44.	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem – GUS nie uwzględnia obszarów Natura 2000 (%)	GUS	81,5	81,5

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kłodawa za lata 2023-2024

Lp.	Wskaźniki	Źródło danych	2023	2024
45.	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych na 1 mieszkańca (m ²) – GUS nie uwzględnia obszarów Natura 2000	GUS	20 481,9	20 230,5
46.	Powierzchnia gminnych terenów zieleni na 1 mieszkańca (m ²)	GUS	4,9	4,9
47.	Powierzchnia terenów zieleni urządzonej: parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej (ha)	GUS	4,60	4,60
48.	Powierzchnia lasów gminnych (ha)	GUS	9,20	9,20
49.	Lesistość (%)	GUS	67,8	67,8
50.	Powierzchnia lasów ogółem (ha)	GUS	15 903,47	15 905,40
51.	Powierzchnia lasów na 1 mieszkańca (ar)	GUS	170,4	168,3
52.	Powierzchnia gruntów leśnych ogółem (ha)	GUS	16 316,30	16 316,63
Poważne awarie przemysłowe				
53.	Liczba zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	WIOŚ	0	0
54.	Liczba zakładów o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	WIOŚ	0	0
55.	Liczba zgłoszonych do WIOŚ poważnych awarii przemysłowych	WIOŚ	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie dostępnych danych, m.in. uzyskanych od Gminy Kłodawa, GUS, WIOŚ i GIOŚ

8. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z PRZEPROWADZONYCH ANALIZ

Wśród **najistotniejszych zrealizowanych zadań i osiągniętych efektów** realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kłodawa do roku 2028 z perspektywą do roku 2028” za lata 2023-2024 wymienić należy zmiany w kierunku pozytywnym:

Zmiany pozytywne w latach 2023-2024 lub utrzymanie stanu pozytywnego:

1. Zmniejszenie zużycia energii, ograniczanie strat ciepła m.in. poprzez termomodernizację budynków czy remonty polegające na wymianie stolarki okiennej i drzwiowej. Wymienione zadania poprawiają sprawność energetyczną budynków, dzięki czemu możliwe jest ograniczenie zużycia surowców na cele ich ogrzewania i przygotowania c.w.u. Mniejsze zużycie surowców przekłada się na mniejsze zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego i ochronę klimatu.
2. Redukcja emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego dzięki wymianie źródeł ogrzewania budynków.
3. Poprawa jakości powietrza w strefie lubuskiej do której należy Gmina Kłodawa widoczna we wskaźnikach prezentowanych przez GIOŚ – od 2023 r. na opisywanym terenie nie wyznaczono przekroczeń dopuszczalnych norm w zakresie benzo(a)pirenu, co miało miejsce w 2022 r. (dla całej strefy).
4. Podejmowanie działań związanych z monitorowaniem stanu powietrza (lokalny czujnik powietrza), informowaniem o jakości powietrza, edukacją ekologiczną w obszarze ograniczania niskiej emisji oraz informowaniem o wymaganiach przepisów.
5. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej realizowana z uwzględnieniem konieczności ograniczenia presji hałasu na środowisko oraz zdrowie ludzi: modernizacja nawierzchni dróg, budowa i odnowienie chodników, podejmowanie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa rowerzystów. Wszystkie te zadania służą zrównoważeniu ruchu i sprzyjają rezygnacji z przejazdów samochodem na rzecz przemieszczania się pieszo lub rowerem. Dzięki temu ograniczona jest emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych.
6. Woda dostarczana siecią wodociagową posiada parametry odpowiadające wymogom. Potwierdzają to badania PSSE. W przypadku obniżenia jakości podejmowane są skuteczne działania naprawcze. Realizowane są działania na rzecz rozbudowy i modernizacji sieci wodociagowej.
7. Dobry stan chemiczny i ilościowy wód podziemnych w ramach JCWPd nr 33 i 34. Bezpośrednio w granicach Gminy Kłodawa wg badań PIG-PIB (za lata 2021-2022) stwierdzono wody III klasy jakości (w skali pięciostopniowej) tj. wody zadowalającej jakości. W latach 2023-2024 pomiarów nie prowadzono.
8. Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii. Konsekwentna edukacja ekologiczna, szczególnie w zakresie gospodarki odpadami.
9. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych dla Gminy Kłodawa za lata 2023-2024 został osiągnięty.
10. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest. Jest to niezbędne do osiągnięcia celu jakim jest całkowite wyeliminowanie z użytkowania wyrobów zawierających azbest do dnia 31.12.2032 r.

11. Brak nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska - według ewidencji prowadzonej przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wielkopolskim na terenie Gminy Kłodawa w okresie sprawozdawczym nie zarejestrowano nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska. W latach 2023-2024 na terenie Gminy Kłodawa nie było zlokalizowanych zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Nie stwierdzono zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej. Funkcjonuje Ochotnicza Straż Pożarna, która jest sukcesywnie dofinansowywana i zaopatrywana w sprzęt w celu podnoszenia jej gotowości do szybkiej reakcji w przypadku nadzwyczajnych zagrożeń.
12. Gotowość ochrony przed sytuacją kryzysową – Gmina Kłodawa jest zabezpieczona na wypadek zdarzeń zagrażających środowisku i ludności. Działania kontrolne w okresie sprawozdawczym prowadził WIOŚ w Zielonej Górze, a monitoring środowiska realizował GIOŚ.
13. Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem ochrony środowiska.

Zmiany negatywne w latach 2023-2024 lub utrzymanie stanu negatywnego:

1. Stężenia ozonu (poziom długoterminowy) w kontekście ochrony zdrowia i ochrony roślin dla całej strefy lubuskiej do której należy Gmina Kłodawa pozostały na poziomie przekraczającym wartości dopuszczalne. W okresie sprawozdawczym Gmina Kłodawa znajdowała się w strefach przekroczeń.
2. Brak przyłączenia części nieruchomości do sieci kanalizacyjnej, ze względu na brak ekonomicznego uzasadnienia budowy sieci kanalizacyjnej na terenach zabudowy rozproszonej, ale również z uwagi na wstrzymywanie się z podłączeniem do sieci kanalizacyjnej przez właścicieli nieruchomości mimo takiej możliwości. W latach 2023-2024 udało się uzupełnić wiedzę w zakresie szamb, jednak nadal brak pełnej informacji o występujących, potencjalnie nieszczelnych zbiornikach bezodpływowych. Brakuje technicznych możliwości rzetelnej kontroli szczelności zbiorników. Dlatego podejmowane działania skoncentrowane były na egzekwowaniu obowiązku przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej wobec właścicieli nieruchomości nie przyłączonych, mimo technicznej możliwości, a także kontroli odprowadzania ścieków sanitarnych z nieruchomości, które z przyczyn technicznych nie mogą być przyłączone do sieci kanalizacyjnej.
3. Zły stan badanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych obejmujących swym zasięgiem Gminę Kłodawa (na podstawie aPGW i badań WIOŚ / GIOŚ).

W zakresie **edukacji ekologicznej**, w latach 2023–2024 Gmina Kłodawa aktywnie realizowała szereg inicjatyw proekologicznych skierowanych do mieszkańców, promujących ochronę środowiska i zrównoważony rozwój.

W ramach akcji „Sadzimy krzewy i kwiaty z Gminą Kłodawa” odbyło się kilka wydarzeń, podczas których rozdawano sadzonki drzew, krzewów owocowych i ozdobnych oraz kwiatów.

21 marca 2024 r. w ramach obchodów pierwszego dnia wiosny mieszkańcy otrzymali sadzonki przy namiocie przed Urzędem Gminy.

12 września 2023 r. oraz 31 marca 2023 r., przeprowadzono podobne akcje – wtedy rozdano około 1500 sadzonek, m.in. jarzębiny, świerka, dębu, lipy oraz krzewów ozdobnych.

Towarzyszył im punkt informacyjny „Czyste Powietrze”, gdzie można było uzyskać informacje o dofinansowaniach do termomodernizacji budynków.

W czerwcu 2024 r. otwarto nową ścieżkę edukacyjno-ekologiczną przy Gminnym Centrum Kultury w Kłodawie, dofinansowaną przez WFOŚiGW w Zielonej Górze oraz NFOŚiGW. Ścieżka dostarcza wiedzy na temat segregacji odpadów, ochrony powietrza i środowiska, a kolorowe plansze i infrastruktura edukacyjna zachęcają do aktywnego spędzania czasu.

Przedsięwzięcia te realizowane są w ramach programu „Aktywnej edukacji mieszkańców Gminy Kłodawa w zakresie ochrony środowiska, gospodarki wodnej i zrównoważonego rozwoju”, wspieranego przez Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej.

9. PODSUMOWANIE

Podsumowując, **Gmina Kłodawa dobrze realizuje program ochrony środowiska**. Jest to widoczne w szczególności w odniesieniu do inwestycji, które realizowane są sukcesywnie.

Poprawiła się **jakość powietrza**, co związane jest m.in. z termomodernizacją i remontami budynków. Realizacja projektów pozwoliła na zmniejszenie obciążenia środowiska naturalnego poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych substancji szkodliwych dla środowiska, generowanych podczas wytwarzania energii dla obiektu. Ponadto Gmina Kłodawa wdrożyła system zbierania informacji o rodzaju użytkowanych paliw stałych w indywidualnych urządzeniach grzewczych. Zadanie jest realizowane w ramach Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, będącą cyfrową ewidencją źródeł ciepła, budowaną na podstawie informacji pozyskiwanych z deklaracji składanych przez właścicieli lub zarządców budynków.

Ochrona przed **hałasem** realizowana była poprzez remonty ulic, chodników, wsparcie komunikacji publicznej (np. dowóz dzieci do szkół, linie komunikacyjne). Gmina nie ogranicza się wyłącznie do dróg w Zarządzie Wójta, ale wspiera również inne JST w zakresie modernizacji dróg szczebla powiatowego (we własnych granicach administracyjnych) m.in. poprzez udzielenie dotacji celowej. Wykonanie postulatów związanych z ochroną przed hałasem na poziomie gminnym było zrealizowane też poprzez odpowiednie kształtowanie polityki przestrzennej realizowanej na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kłodawa oraz podejmowanych na jego podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Kontrola emisji hałasu do środowiska jest prowadzona przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska. Niestety w latach 2023-2024 na terenie Gminy Kłodawa nie prowadzono pomiarów poziomu hałasu w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska. Przywołano jednak dane zarządców dróg oraz dane dotyczące pomiarów natężenia ruchu (GPR), które wskazują na potencjalny problem związany z narażeniem mieszkańców na hałas w ciągu dróg tranzytowych.

Ochrona przed oddziaływaniem **pól elektromagnetycznych** realizowana jest poprzez właściwe planowanie przestrzenne. Natomiast pomiary realizuje m.in. GIOŚ, który potwierdził brak przekroczeń dopuszczalnych norm PEM w Gminie Kłodawa. Pomiary pól elektromagnetycznych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzone są w sposób ujednolicony dla całego kraju. Realizacja zadania polegała więc przede wszystkim na przestrzeganiu przepisów dotyczących dopuszczalnych norm promieniowania pola elektromagnetycznego

(np. zapewnienie odpowiedniego lokowania anten telefonii komórkowej) oraz systematycznym monitoringu stanu urządzeń emitujących tego typu pole.

Monitoringiem **wód powierzchniowych i podziemnych** objęte są tzw. jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych (JCWP i JCWPd), jednostki wydzielone na potrzeby zarządzania wodami, zgodnie z aktualnie obowiązującym planem gospodarowania wodami dla danego dorzecza, w przypadku Gminy Kłodawa – dla dorzecza Odry. Niestety jakość wód powierzchniowych wymaga poprawy. W podziale wód podziemnych Gmina Kłodawa znajduje się w granicach JCWP nr 33 i 34, których stan chemiczny i ilościowy jest dobry. Aby ten stan utrzymać potrzebne są wspólne działania wielu samorządów, które znajdują się w zasięgu opisanych JCWPd.

Gmina rozwija **gospodarkę wodno-ściekową**. Uczestniczy też w porozumieniach międzygminnych w zakresie dostarczania wody, a także odprowadzania i oczyszczania ścieków. Siecią wodociagową dostarczającą wodę dobrej jakości objęto prawie całą gminę. Realizowane są bieżące zadania polegające na modernizacji istniejącej infrastruktury. Działania te przyczyniają się do poprawy jakości dostarczanej wody oraz zmniejszenia strat wody i awaryjności sieci. Realizacja zadań jest uzależniona od kategorii pilności, jak również możliwości finansowych i technicznych samorządu. Gmina Kłodawa w formie zadania ciągłego na bieżąco prowadzi rejestr przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych oraz kontrolę stanu technicznego szamb i umów na opróżnianie szamb.

Realizacja poprawnej gospodarki wodno – ściekowej przyczynia się do zmniejszenia presji wywieranej przez nieczystości ciekłe na stan **gleb** i wód. Jest to jednak zadanie długoletnie i częściowo niezależne do realizacji zadań podejmowanych tylko na konkretnym obszarze. Gmina Kłodawa jest gminą wiejską z istotnym udziałem rolniczego użytkowania gruntów, stąd niezbędne są badania zasobności gleb w makroelementy (potas, fosfor, magnez), badania potrzeb wapnowania, a także właściwe użytkowanie środków ochrony roślin. Zanieczyszczenia nie znają granic administracyjnych i właściwe stosowanie nawozów i środków ochrony roślin w konkretnym miejscu, ma wpływ na jakość wód powierzchniowych w całym regionie. Badania potrzeb wapnowania oraz zasobności gleb w makroelementy (fosfor, potas, magnez) prowadzi Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gorzowie Wielkopolskim. Natomiast doradztwo w zakresie m.in. właściwego nawożenia i stosowania środków ochrony roślin świadczy Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego (oddział powiatowy w Gorzowie Wielkopolskim).

Gmina wchodzi w skład Związku Celowego Gmin MG-6 z siedzibą w Gorzowie Wlkp. i prowadzi edukację zmierzającą do zwiększenia poziomów recyklingu i odzysku **odpadów komunalnych**. W celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi zgodnie z obowiązkiem ustawowym Związek corocznie opracowuje analizę stanu gospodarki odpadami. W analizach przedstawiono szczegółowe dane, które wskazują na fakt, że gospodarowanie odpadami komunalnymi przebiega prawidłowo. Jednak w związku z corocznym wzrostem wymaganych poziomów recyklingu niezbędne jest zwiększenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Właściciele nieruchomości wspierani są w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest.

W okresie sprawozdawczym podejmowano zadania w zakresie poprawy stanu **zasobów przyrodniczych**, zieleni miejskiej i ich rozwoju. Ochroną objęte są formy ochrony przyrody wymienione w rozdziale o zasobach przyrodniczych. Nadleśnictwa gospodarowały zasobami leśnymi zgodnie z obowiązującymi Planami Urządzania Lasu oraz obowiązującymi przepisami prawa związanymi z gospodarką leśną i ochroną przyrody.

Nie uległy zmianie wskaźniki określone dla zagrożeń poważnymi awariami – brak na opisywanym terenie zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W latach 2023-2024 nie wystąpiły **nadzwyczajne zagrożenia dla środowiska**. W latach 2023-2024 wspierano OSP poprzez m.in. wyposażenie w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń. Sprawny sprzęt, którym dysponują jednostki, zapewnia odpowiednie bezpieczeństwo oraz szybkość reagowania podczas wystąpienia zagrożenia.

Oceniając dotychczasowy stan realizacji zadań zapisanych w raportowanym programie jednoznacznie można stwierdzić, że **zadania na bieżąco są właściwie realizowane**, a dowodem na to są wskaźniki oraz zakres wydatkowanych środków finansowanych na realizację inwestycji. **Podejmowane działania przyczyniają się do zachowania oraz poprawy jakości środowiska na obszarze Gminy Kłodawa.**

Należy mieć jednak na uwadze, że efekty realizacji inwestycji w okresie sprawozdawczym nie zawsze widoczne są od razu. Przykładowo:

- efekty wymiany przestarzałych źródeł ciepła widoczne są dopiero w kolejnym sezonie jesienno-zimowym,
- wynikające z podejmowanej edukacji ekologicznej, zmiany nawyków dotyczących gospodarowania odpadami przełożą się na poprawę wskaźników w zakresie segregacji odpadów w kolejnych latach,
- efekty likwidacji potencjalnie nieuszczelnionych zbiorników bezodpływowych czy ograniczenie zanieczyszczeń powierzchniowych z rolnictwa może przełożyć się na poprawę jakości wód powierzchniowych nawet po kilku latach.

Ponadto w ostatnim okresie sprawozdawczym przygotowano szereg opracowań i dokumentacji (np. dotyczących przebudowy dróg), których efekt będzie widać dopiero w kolejnym etapie sprawozdawczym, tj. po zrealizowaniu inwestycji.

Warto również zauważyć, że środowisko jest systemem połączonym i nie zna granic administracyjnych. Dlatego ważne jest podejmowanie działań na poziomie lokalnym i regionalnym.

10. KONTYNUACJA MONITORINGU

W procesie wdrażania programu ochrony środowiska ważna jest kontrola przebiegu tego procesu oraz ocena stopnia realizacji zadań w nim wyznaczonych. Z tego względu istotne jest wyznaczenie systemu monitorowania, na podstawie, którego będzie możliwe dokonanie oceny procesu wdrażania oraz będą mogły być dokonane modyfikacje programu.

Niniejszy raport realizuje obowiązek monitorowania i weryfikacji efektów realizacji wobec obowiązującego dotychczas „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kłodawa do roku 2028 z perspektywą do roku 2028” za lata 2023-2024.

Stały monitoring wdrażania zapisów programu powinien być prowadzony w cyklu dwuletnim, co oznacza, że **co dwa lata należy opracować raport z realizacji obowiązującego dokumentu**. Wyniki tego raportu powinny być wskazówką, co należy poprawić, gdzie skoncentrować działania.

Następne dwa lata to realizacja kolejnych działań, po czym znowu należy sporządzić raport z kolejnych dwóch lat realizacji POŚ. Będzie on dotyczył lat 2025-2026. Z racji dostępności danych kolejny raport można wykonać nie wcześniej niż w II połowie 2027 r.

Wybrane akty prawne - stan prawny na listopad 2025 r.

Regulacje prawne w zakresie ochrony środowiska zawarte są w wielu ustawach i aktach wykonawczych (rozporządzeniach). Do najważniejszych z nich, w kontekście realizacji niniejszego dokumentu, należy zaliczyć następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 198 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 733).
6. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 960 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 418).
9. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 757).
10. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1680).
11. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.).
12. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 2294 z późn. zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475).
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1510).
15. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).
16. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz. U. z 2020 r. poz. 2270).

SPIS TABEL

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia	10
Tabela 2. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	10
Tabela 3. Liczba zainstalowanych źródeł ciepła na terenie Gminy Kłodawa	12
Tabela 4. Porównanie średniego dobowego ruchu rocznego (SDR) dla dróg na terenie Gminy Kłodawa według Generalnych Pomiarów Ruchu 2010, 2015 i 2020/2021 celem wskazania zachodzących zmian	17
Tabela 5. Wykaz wyników monitoringu PEM przeprowadzonego na terenie powiatu gorzowskiego w latach 2021-2024	19
Tabela 6. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Kłodawa ze wskazaniem stanu wód i informacją czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych	22
Tabela 7. Klasyfikacja i ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych obejmujących swym zasięgiem Gminę Kłodawa na podstawie wyników za lata 2016-2021 uzupełnione o monitoring za lata 2022-2024	26
Tabela 8. Stan chemiczny i ilościowy Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd nr 33 i 34) obejmujących Gminę Kłodawa	29
Tabela 9. Wykaz kopalin w latach 2022-2024 na terenie Gminy Kłodawa	34
Tabela 10. Odpady komunalne odebrane i zebrane z terenu Gminy Kłodawa w latach 2022-2024	39
Tabela 11. Relacja odpadów odebranych i zebranych selektywnie do odpadów odebranych jako zmieszane z terenu Gminy Kłodawa w latach 2022-2024	39
Tabela 12. Zestawienie wybranych zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Kłodawa zrealizowanych w latach 2023-2024	49
Tabela 13. Wartości wskaźników stopnia zrealizowania zadań służących ochronie środowiska w latach 2023-2024	57

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Plan Gminy Kłodawa	6
Ryc. 2. Strona internetowa oraz aplikacja Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska - źródła informacji o jakości powietrza	8
Ryc. 3. Fragment strony internetowej informującej o aktualnej jakości powietrza na terenie Gminy Kłodawa	9
Ryc. 4. Średni dobowy ruch pojazdów na drogach krajowych (linia zielona) i wojewódzkich (linia pomarańczowa) okolic Kłodawy według GPR 2020/2021	18
Ryc. 5. Zasięg Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Kłodawa według podziału obowiązującego do 23 lutego 2023 r.	24
Ryc. 6. Zasięg Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Kłodawa według podziału obowiązującego od 24 lutego 2023 r.	24
Ryc. 7. Zasięg JCWPd nr 33 i 34 względem położenia Gminy Kłodawa	28
Ryc. 8. Zasięg Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 135 Zbiornik Barlinek względem położenia Gminy Kłodawa	29
Ryc. 9. Łączne zagrożenie suszą na tle granic Gminy Kłodawa	30
Ryc. 10. Fragment ulotki prezentującej zasady segregacji odpadów Celowego Gmin MG-6	43

